ЫЙ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

ПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 101 (11087) | 1966 оной апрелиин 27, среда | Сэн 2 мүнгэн

Советскэ Союзай ажалшад! Һунгуулиин кампанида эдэбхитэйгээр хабаадагты! КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэлэй туг доро СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта үнгэргэе!

(1966 оной Майн нэгэндэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряануудһаа)

ТҮРҮҮ ХҮНҮҮДЭЭ АРАД ДЭБЖҮҮЛНЭ

СОВЕТ АРАДАЙ ЭРХИМ ТҮЛӨӨЛЭГШЭД

Агуухэ совет орон дотор, тэрэ тоодо манай Буряад республика соо ажалай болон политическэ туйлай ехэ һэлтын оршон байдалда СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин кампанин шэнэ шата—депутадта кандидадуудые дэбжүүлгэ эхилбэ. Фабрикануудта болон заводуудта, колхоз болон совхозуудта, институдууд болон һургуулинуудта, эмхи зургаануудта олонииитэ ажалшадай суглаанууд, суглаанууд боложо, тэндэ эрхимэй эрхимүүд, совет арадайнгаа үнэн сэхэ хүбүүд басагад, үйлэдбэриин түрүүшүүл, Коммунис партиин болон Советскэ правительствын элитэ ажал ябуулагшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадууд болгон дэбжүүлэгдэбэ.

Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ. Тиигэжэ республикынгаа бүхы ажалшадтай хамта манай үнинэй заводой алдарта коллектив Коммунис партиингаа, тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитедэй бүхы ажал ябуулгые, гадаадын болон дотоодын политикые үнэн зүрхэнһөө халуу дэмжэжэ, бүрин һайшаажа байһанаа элирхэйлэн мэдүүлбэд. Тэрэшэлэн ЛВРЗ-гэй токарь Борис Захарович Поздеевые оронойнгоо засагай дээдэ органдо түлөөлэгшэ болгохоор заводой коллектив дурадхаба.

Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой гэшүүд хамтынгаа суглаан дээрэ Улаан-Үдын хүдөөгэй һунгуулиин 378-дахи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ түлөөлэгшөөр СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Алексей Николаевич Косыгиние дэбжүүлбэд. Энэ дурадхалые колхознигууд бултадаа ехэ һаналаа ханангяар дэмжэбэд. Колхознигууд тэрэшэлэн СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгохо КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь Андрей Урупхеевич Модогоевые дэбжүүлбэд.

Олон түмэн совет арадтайгаа хамта манай республикын ажалшад КПСС-эй XXIII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые ойрын табан жэл соо арадайнгаа ажахын али бүхы һалбаринуудые эрид шууд хүгжөөхөөр съездын хараалһан ябуулгануудые бүрин һайшаажа, арадайнгаа байдал улам бүри һайжаруулхын тула хэзээ бүхэндэ ехэ анхарал оролдолго гаргажа байһандань Коммунис партидаа, Советскэ правительстводоо гүн зүрхэнэй халуун баяр хүргэжэ, партиин ленинскэ сэсэн мэргэн политикые хэлбэрилшэгүйгөөр дэмжэхээр хэзээдэ бэлэн байһанаа элирхэйлэн, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдые хаа хаанагүй нэгэн һаналтайгаар СССР-эй Верховно Соведтэ түлөөлэгшэд болохоор дурадхабад.

КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, ойрын табан жэлдэ коммунизм байгуулгын замаар урагшаа социалис Эхэ оронойнгоо ехэ алхам хэхэ байһаниинь лабтай. Арадаймнай ажахын али бүхы һалбаринууд урдынхиһаа улам эрчэтэйгээр хүгжэхэ. Эсэгэ оромнай бүри баян, бүри хүсэтэй болохо. Арад зоноймнай ажабайдал бүри ехээр һайжарха. Коммунизм тээшэ зорижо ябаһан социалис оронойнай хүгжэлтын жама ёһон иимэ бшуу.

Һунгуулиин урда тээхи ажалшадай суглаанууд дээрэ Советскэ Союзай Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэдээ совет хүнүүд түбхын түрүүндэ үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, үнэн сэхэ, оролдосотой шударгы ажалаараа шалгарһан, ёһотой баатарнуудай нэрэнүүдые дурданад. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалис Ажалай Герой Жамсо Бальжинимаевич Ванкеев, Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай слесарь-наладчик Владимир Иванович Немочин, Хяагтын совхозой ахалагша хонишон Бадмацу Жамсарановна Тодорхоева, Зэдын аймагай Оёорой совхозой комбайнер Гонгор Дылыкович Машеев гэгшэд хэнииинь хэн, алиниинь алин гэшэгүй бултадаа ажалай баатарнууд.

Эдэ түрүүшүүлэй ажалайнь намтарые мийл дурдаха болоо һаа, заха хизааргүй гэхээр баян. Жэшээлэн хэлэбэл, ЛВРЗ-гэй токарь Борис Захарович Поздеев аяар 1935 ондо комсомолой путевкоор ерэжэ, заводые барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа захалһан сагһаа хойшо мүнөө хүрэтэр таһалгаряагүй түрүүшүүлэй зэргэдэ ябаһаар. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай хүндэ хүшэр жэлнүүдтэшье, дайнай һүүлээрхи үедэшье, мүнөөшье нүхэр Поздеев шэн габьяата ажалаараа шалгарна. Тэрэшэлэн Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай слесарь-наладчик нүхэр Немочиние абаад үзэе. Коммунист нүхэр Немочин комбинат дээрэ 20 гаран жэл соо хүдэлжэ байхадаа, үйлэдбэри дээрэ ходо үүсхэл оролдолго гаргажа байдагаараа алдаршанхай. Тэрэнэй уралан нарижуулһан зүйлнүүдые тоолохо болоо һаа, ехэ олон байха. Тэрэшэлэн Хяагтын совхозой хүдэлмэришэн нүхэр Тодорхоева 26 жэлдэ таһалгаряагүй хонин ажал дээрэ хүдэлжэ байна. Отарань 1100 хонидтой. 1965 ондо 100 хонин бүриһөө 100 хурьга абанхай. Хонин бүхэнһөө 3 килограмм шахуу ноохо хайшалжа, түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. «Хүндэлэлэй тэмдэг» гэжэ орденоор шагнагданхай. «Республикын эрхим хонишон» гэһэн нэрэ зэргэтэй.

Иимэл даа, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн совет арадаймнай эрхим түлөөлэгшэд, алдар суута түрүүшүүл! Промышленна предприятинуудта, колхоз, совхозуудта, эмхи зургаануудта һунгуулиин урда тээхи суглаанууд үргэлжэлһөөр. Депутадта кандидадууд үшөө дэбжүүлэгдэһээр.

Совет арадайнгаа үнэн сэхэ хүбүүд, басагадые Эхэ оронойнгоо засагай дээдэ органдо түлөөлэгшэдөөр дэбжүүлжэ, һунгалтада нэрэтэй түрэтэйгөөр бэлэдхэжэ, бүгэдэ арадай һайндэр бологшо СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтые ажалай бэлэгээр угтаха гээшэ коллектив бүхэнэй, һунгагша бүхэнэй хүндэтэ зорилго мүн.

РСФСР

МОСКВА, МОСКОВСКО ОБЛАСТЬ

Нийслэл хотын ба областиин ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн **Леонид Ильич Брежневэй, Алексей Николаевич Косыгинай, Николай Викторович Подгорнын** кандидатурануудые нэгэн һаналтайгаар дэмжэнэ.

«Калибр» гэжэ Московско инструментальна заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд болон алба хаагшадай һунгалтын урда тээхи суглаан КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь **Петр Нилович Демичевые** Москва хотын Дзержинскэ һунгуулиин округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар тогтоогоо.

И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ московско автозаводой коллективэй суглаан № 3 шудхалаагай цехэй мастер, коммунис ажалай ударник **Варвара Егоровна Маркинае** СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ.

Элитэ мэдээжэ совет уран зохёолшо, ниитын ажал ябуулагша **Константин Александрович Федин** Москва хотын Тушинска һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ.

Ореховскэ текстильщигүүдэй һунгуулиин урда тээхи суглаан КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ **Виктор Васильевич Гришиниие** Орехово-Зуевска һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар тогтоогоо.

ЛЕНИНГРАД, ЛЕНИНГРАДСКА ОБЛАСТЬ

Ленинэй хотын ба областиин ажалшад **Г. И. Вороновые,** токарь-карусельщик **Федор Ермолаевич Кирилловые** Калининска һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар, партиин Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь **Василий Сергеевич Толстиковые** Невскэ һунгуулиин округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

ДАГЕСТАНАЙ АССР

Ленинскэ районой XXII партсъездын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд өөрынгөө түрүүлэгшэ **Ильмутдин Насрутдиновые** Буйнакска һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ.

ИВАНОВСКА ОБЛАСТЬ

Леонид Ильич Брежневые, КПСС-эй ЦК-гай секретарь **Иван Васильевич Капитоновые** Кинешемскэ һунгуулиин округһоо, бүд нэхэдэг түрүү хүдэлмэришэн, КПСС-эй XXIII съездын делегат **Зоя Павловна Пуховае** Ивановска городской һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлээ.

ПРИМОРСКО ХИЗААР

Л. И. Брежневые, КПСС-эй Приморско крайкомой нэгэдэхи секретарь, Советскэ Союзай Герой **Василий Ефимович Чернышевые** Уссурийска һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлбэ.

РОСТОВСКО ОБЛАСТЬ

Леонид Ильич Брежневые, «Ростсельмашай» слесарь-инструментальщик **Николай Семенович Малаховые, Михаил Андреевич Сусловые,** өөрынгөө нютагай хүн, элитэ мэдээжэ совет уран зохёолшо-академик **Михаил Александрович Шолоховые, А. П. Кириленкые,** КПСС-эй Ростовско обкомой нэгэдэхи секретарь **Михаил Сергеевич Соломенцовые** СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлбэ.

АЗЕРБАЙДЖАНАЙ ССР

Серебровскын нэрэмжэтэ нефть олзоборилгын управлениин хоёрдохи промыслой коллектив **Л. И. Брежневые,** хоёрдохи промыслой оператор **Бегим Шахверди Кызы Керимовае** Союзай Соведтэ һунгаха Бакугай Ленинскэ һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта өөһэдынгөө кандидадууд болгон нэрлэбэ.

Республика дотороо эгээн томо хлопогой совхозой хүдэлмэрилэгшэд **А. Н. Косыгиниие,** хлопок машинаар хуряалгын талаар республика дотороо эрхимлэһэн суута механизатор **Сардар Мамет Оглы Имралиевые** СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Ждановска һунгуулиин округһоо депутадта өөһэдынгөө кандидадууд болгон нэрлээ.

Бакугай 26 комиссарай нэрэмжэтэ Степанакертэхи «Карщелккомбинадай» хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаан **Н. В. Подгорные,** комбинадай түрүү хүдэлмэришэн, комсомолка **Светлана Михаэловна Петросяниие** Союзай Соведтэ һунгаха Степанакертын һунгуулиин округһоо депутадта кандидадууд болгон нэрлээ.

Бакугай Н. Наримановай нэрэмжэтэ оймһон-трикотажай комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшадай хамтын суглаан Азербайджанай компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **Вели Юсуфович Ахундовые** Союзай Соведтэ һунгаха Бакугай Бакинска 26 комиссарай нэрэмжэтэ һунгуулиин округһоо депутадта өөһэдынгөө кандидат болгон нэрлэбэ.

ЭСТОНИИН ССР

Таллинай фанер-мебелиин фабрикын коллектив **А. Н. Косыгиниие,** түрүү слесарь **Ильмар Александрович Сельгее** Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Лиллекюласка һунгуулиин округһоо депутадта кандидадуудаар дэбжүүлбэ.

(ТАСС).

НЭГЭН ҺАНАЛТАЙГААР

Хэжэнгэ, Үшхайта, Шанаа, Бахлайта, Үлзытэ тосхонуудай ажалшад, Худанай голоор ажаһуудаг малшад—хамтадаа 210 гаран һунгагшад совхозойнгоо түб һууриндахи Соёлой шэнэ байшанда зарлагдаһан һунгуулиин урда тээхи суглаанда суглараба. Энэ суглаанда СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгаха Улаан-Үдын 378-дахи хүдөөгэй һунгуулиин округто һунгагдаха депутадта кандидадые дэбжүүлхэ гэһэн асуудал табигдаба.

КПСС-эй Хоринн райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Б. Т. Аюров депутадта кандидадые дэбжүүлхэ гурим тухай һунгагшадта хэлэжэ үгэбэ. Тэрэнэй удаа совхозой урданай механизатор Е. Г. Рубцов үгэ абаба.

— Союзай Соведтэ һунгаха Улаан-Үдын һунгуулиин 378-дахи хүдөөгэй округһоо депутадта кандидат болгон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **Алексей Николаевич Косыгиние** дэбжүүлнэб. Нүхэр Косыгин хадаа үни удаан жэлдэ гүрэн түрын дээдэ органуудта хүдэлжэ ябаһан элитэ ажал ябуулагша мүн. Мүнөө үедэ Совет правительствые толгойлжо байна. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн. Манай этигэл найдабарине бодотоор бэелүүлхэ, манай эгээл найдаха нүхэрнай гээшэ,—гэжэ тэрэ дурадхал оруулна.

Нүхэр Рубцовой дурадхалые нэгэдэхи отделениин бригадир Д. Ж. Цыденов, совхозой рабочкомой түрүүлэгшэ Д. Я. Андодоев, ВЛКСМ-эй гэшүүн Е. Э. Эрдынеева гэгшэд халуунаар дэмжэбэ.

Совхозой хоёрдохи отделениие эрхилэгшэ Б. Н. Намдаков трибунада гарана.

— Союзай Соведтэ һунгаха Улаан-Үдын һунгуулиин 378-дахи хүдөөгэй округһоо депутадта кандидадаар КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Андрей Урупхеевич Модогоевые** дэбжүүлнэб. Хэнэйшье мэдэһээр, манай Буряадай республика һүүлэй үедэ горитойхоноор хүгжэжэ байна. Энэ амжалтада нүхэр Модогоевой оруулһан аша габьяа ехэ. Шадамар бэрхэ партийна ударидагша байһанаа нүхэр Модогоев элитээр харуулаа. Манай этигэл найдабарине харюулхань лаб бата,—гэжэ нүхэр Намдаков мэдүүлээ.

Совхозой зоотехник М. П. Баирова, хонишон Т. Т. Тудупов, һаалишан Ю. Н. Дамбаева, механизатор Д-Н. Эрдынеев, бригадир Ц. Д. Санжижапов гэгшэд нүхэр Намдаковой дурадхалые нэгэн һаналаар дэмжэбэ.

Союзай Соведые һунгаха Улаан-Үдын хүдөөгэй округһоо депутадта кандидадаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгиние, КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоевые дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол нэгэн дуугаар баталан абаба. Удаань һунгуулиин урда тээхи окружной суглаанда хабаадаха түлөөлэгшэдые һунгаба.

Ж. БАДМАЕВ,
Р. ЦЫМПИЛОВ,
КПСС-эй райкомой инструкторнууд.

РСФСР-һээ СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин Эрхүүгэй № 10 округой һунгуулиин окружной комиссиһаа

РСФСР-һээ СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин Эрхүүгэй № 10 округой һунгуулиин окружной комиссиин адрес иимэ: Эрхүү город, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ талмай, Соведүүдэй байшан, 338-дахи таһаг, телефонууд: 57-14, 58-84, 35-02.

Сириин Премьер-Министр Советскэ Союзһаа бусаба

ВОЛГОГРАД, апрелиин 25. (ТАСС-ай корр.). Сириин Араб Республикын Премьер-Министр Юсеф Зуэйн, правительственна делегациин гэшүүд Софи ошохоёо мүнөөдэр Волгоградһаа мордоо.

САР-ай, СССР-эй, РСФСР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн аэродром дээрэ герой-хотын ажалшадай түлөөлэгшэд хүндэтэ айлшаа, тэрээнтэй хамта ябалсагшадые үдэшэбэ.

СОВЕТ-СИРИИН ХАМТЫН КОММЮНИКЕ

Совет Социалис Республикануудай Союзай правительствын уряалаар правительствынгаа делегациие толгойлжо ерэһэн Сириин Араб Республикын Премьер-Министр д-р Юсеф Зуэйн апрелиин 18-һаа 25 болотор Советскэ Союзда албанай хэрэгээр айлшалаа. Министрнүүд, мүн харюусалгата экспертнүүд болон мэргэжэлтэд тэрэниие үдэшэжэ ябаа. Дээдэ тушаалта Сириин айлшад Москваһаа гадна, Ленинград болон Волгоград хүрэһэн байна.

Сириин Премьер-Министр КПСС-эй ЦК-гай Генеральна Секретарь Л. И. Брежневтэй уулзажа, хани ёһоной, үнэн зүрхэнэй хөөрэлдөө хэбэ гэжэ совет-сириин хамтын коммюнике соо тэмдэглэгдэнэ.

Премьер-Министр Юсеф Зуэйн болон тэрэниие үдэшэжэ ябаһан хүнүүд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорныгой бараалхан уулзаһан, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинтай болон Советскэ Союзай бусад хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадтай хэдэ хэдэн уулзалга хэһэн байна. Хоёр талын хоорондо хэлсээнүүд хэгдэбэ.

Үнэн ёһоор үгэсэ ойлголсоһон оршон байдалда үнгэрһэн хэлсээнүүдэй үедэ Советскэ Союз болон Сириин Араб Республика хоёрой хоорондохи хани барисаа болон харилсан туһалалсаагые саашадань хүгжөөхэ асуудалнуудаар һанамжануудаа хэлсэһэн, уласхоорондын байдал болон али али талада хабаатай байһан Дүтын, Дунда Зүүн зүгэй байдал тухай асуудалнууд тодорхойгоор хэлсэгдэһэн байна.

Сириин Араб Республика Советскэ Союз хоёрой хоорондо һайн хани харилсаанай бии байһые хоёр талаһаа ханамжатайгаар тэмдэглэбэ. Сириин араб арадай урдаа табиһан социалис болон национальна зорилгонуудые бэхижүүлхын түлөө, өөрынгөө национальна экономикые хүгжөөхын түлөө хэжэ байһан тэмсэлдэнь ехэ туһа, үнэтэ дэмжэлгэ үзүүлжэ байһанайнь түлөө Сириин Араб Республикын арад болон правительство Советскэ Союзай арадта, правительствада гүнзэгы, халуун мэдэрэлтэйгээр хандадаг байһанаа Сириин тала мэдүүлбэ.

Ороноо капиталис бэшэ замаар хүгжөөхэ зорилго урдаа табиһан Сириин Араб Республикада хэгдэжэ байһан ба хараалагдаһан социально-экономическа хубилалтануудые гүйсэд дүүрэнээр мэдэржэ, үндэрөөр сэгнэжэ байһанаа совет тала мэдүүлээ.

Социалис хубилалта хадаа гээгдэлые усадхаха, ажалшадые сүлөөлхэ, үйлэдбэриин хүсэнэй хүсэл һалбаралые бэелүүлхэ, арад ниитын творческо хүсэ шадалые нээхэ

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

Ташкентдэ газарай хүдэлһэн тухай

Үсэгэлдэр, апрелиин 26-да, нютагай сагаар 5 час 23 минутада Ташкент хотодо 7,5 балл хүсэтэйгөөр газар хүдэлөө.

Лаб дээрэхи мэдээнэй ёһоор, Ташкентдэ ёһохон байрын, гол түлэб хуушан тухалэй гэрнүүд һандараа. Тэрэшэлэн хэдэ хэдэн больница, һургуули, гүрэнэй ба ниитын эмхи зургаануудай байшангууд һандаралда оробо. Хоёр фабрика горитойхоноор хохидоһон байна.

Дүрбэн хүн үхөө, 150 шахуу хүнүүд үсалдаад, эмнэлгын газарнуудта оруулагдаа.

Газарай хүдэлэлгын хойшолонгуудые усадхаха хэмжээнүүд абтажа байна. КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет правительственна комиссие нүхэд И. Т. Новиков — СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, А. Е. Бирюков —КПСС-эй ЦК-гай Барилгын таһагые даагша, Н. В. Мартынов—Материально-техническэ хангалгын талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо, М. В. Посохин—Граждан барилгын, архитектурын талаар СССР-эй Госстройн дэргэдэхи Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ—тэгшэдһээ бүридүүлэн байгуулба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна Секретарь нүхэр Л. И. Брежнев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин газарай хүдэлэлгын болоһон газарта, Ташкент хото ниидэжэ ошоо.

(ТАСС).

ТҮСЭБЛЭГДЭҺЭН УРГАСА АБТАХА ГҮ?

БЭШҮҮРЭЙ аймагай Шэбэртэ нютаг. Эндэ мал ажал эрхилдэг томохон ажахы—Бэшүүрэй совхоз оршодог. Манай нүүдэл редакци сабшалан һайжаруулха һаа энэ ажахын хэжэ байһан ажалтай танилсахаяа эндэ ерэбэ.

— Нёдондо бүхы сабшалангаа газарһаа дунда зэргээр гектарай найма үлүүтэй центнер үбһэ абаабди.. Жаран дүрбэн оной ондо орходоо энэмнай хахадынь болоно. Иимэ бага ургаса сабшаланай ойродоошье үгэдэггүй,—гэжэ Бэшүүрэй совхозой мелиоратор Дымбрылов хөөрэнэ.— Ниитынгээ малда дүшэ мянган центнерһээ доошо үбһэ тэжээл сабшалангууд дээрэһээ нэгэтэшье абаагүй аад, үнгэрэгшэ жэлдэ бүхэдөөл хорин зүргаа мянган центнер арайхан гэжэ сабшаабди.

— Ямар тиимэ ушарһаа иимэ бага үбһэн абтаа хаб?

— Мэдээгүй хари... Хүйтэдөө юм гү, али бэшэшье шалтаг байгаа юм аалам...

Иимэ харюу манда таараагүй. Бэшүүрэй совхозойхид яахадаа нёдондо бүхы урда жэлнүүдэйхиһээ бага ургаса сабшалан дээрэһээ абаа хаб? Урда жэлнүүдэй үрэ дүнгүүдөөр һонирхоходо 12,7 центнерһээ эхилээд, 16,2 центнер хүрэтэр абаһан байна. Харин ерэхэ зун 42 мянга гэхэ гү, али дунда зэргээр гектарһаа 16,6 центнер үбһэ абаха гэжэ совхоз түсэблэнэ. Иимэл ургасаһаа бага бэшэ үбһэнэй абтаа һаа, ерэхэ үбэл совхозой адууһа мал тэжээлээр ядамаргүй хангагдаха.

Нёдондо сабшалангһаа дунда зэргээр гектарай 8,7 центнер үбһэн абтаһан һаа, мүнөө жэлдэ 16,6 центнер... Хоёр дахин шахуу ехэ ургаса. Энэ тоо хэр зүб гээшэб? Бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ шадагдаха гү? Али мүнөөхи «дүрбэн хана плюс потолок» гэдэг бухгалтернуудай шог үгэ хэрэглэгдэжэ, совхозой малай эдихэ бүхы үбһэнһөө дулдыдуулжа тааруулагдаһан тоо байгаа гү?

Энэ асуудалда мелиоратор Дымбрылов олон үгэгүйгөөр харюусана:

— Түсэблэһэн ургасаяа абаха бэзэбди.

Иимэ ургаса абахабди гэжэ яахадаа этигэхэ бололтойб? Ямар тиимэ нюуса эндэ дараатай хаб?

Крыловой басни соо хэлэгдэдэгтэл, «абдарайнь амһар юрэ тайлдадаг байшалай», хари...

Бэшүүрэй совхозой сабшалан газарай ургасын тиимэшье муу бэшэ байһаниинь мүнөө дурсагдагша тоонуудһаа эли болоно. Совхоз бүхыдөө 2700 гектар сабшалантай. Эдэнь булга уһалагдадаг юм. Теэд совхозой хүтэлбэрилэгшэд газарайнгаа һайн үрэжэлтэйдэ, уһалалгаар ядадаггүйдэ найдаад, сабшалангайнгаа хүрьһэ һайжаруулха тухай анхаралаа ехээр табидаггүй байшоо. Жэшээлхэдэ, 63—64 онуудта сабшалангай газар дээрэ нэгэшье тонно наг шэбхэ гаргагдаагүй. Нёдондо хабар оройдоол 1700 тонно наг шэбхэ тараагдаа. Тиин үнгэрэгшэ жэлдэ түс совхоз хэдэн зуугаад модоной газарта ошожо, үбһэ бэлдэхэ баатай бологдоо.

Харин мүнөө урдахи жэлнүүдэйнгээ алдууе совхозой хүтэлбэрилэгшэд һайн ойлгоо гэжэ һанамаар болоно. Сабшалан дээгүүр хэгдэжэ байһан ажалтай танилсахада, мүнөө жэлдэ хараалагдаһан ургаса яһалал үнэншэмэ баримтануудаар гэршэлэгдэжэ эхилнэ.

Бури үнгэрэгшэ намар сабшалангай талмайнууд дээрэ 4500 тонно наг шэбхэ гаргагдаһан. Үбэлынь тошон халяагдажа, 400 мянган кубометр мулыһэн дошонууд бии болгогдоһон байна. Сабшалан һайжаруулгын һара соо эндэ горитойхон ажал хэхээр хараалагдана. Соносхогдоһон һарын туршада 3000 тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдаһан, 120 гектар үтэг хэгдэһэн, зуугаад гаран гектар шулуу шохойһоо сэбэрлэгдээд, холын сабшалангай талмайнуудта уһан табигдаа. Совхоз сабшалан дээрээ бага бэшэ хүдэлмэри хэхээр шиидэнхэй. Энэ һара соо 6100 тонно шэбхэ гаргаха, 200 гектар газарта үтэг хэхэ, 1500 гектар сабшалангай талмайн хүрьһэ соолохо, борнойлхо, мянгаад га үлүүтэй талмайе шулуу шохойһоо сэбэрлэхэ хэмжээнүүдые совхозой ажалшад бэелүүлхэ байна. Энэ хүдэлмэридэ луговодуудай 19 звено, совхозой отделенинүүд дээрэ байгуулагдаһан гурбан оньһожоруулагдамал отряд мүнөө үедэ ажаллана. Мүн сабшалангай талмайнуудые сэбэрлэлгэдэ Шэбэртын дунда һургуулиархидай эдэбхитэйгээр хабаадалсадагынь тон һайшаалтай. Тэдэнэй хүсөөр зуугаад һайса гаран гектар сабшалан сэбэрлэгдээд байгаа һэн.

Эдэ бүгэдэһөө гадна хонишодой отара бүхэндэ 20 гектар сабшалангай газар даалгагданхай. Хонишод энэ газарта өөһэдөө үтэгжүүлгэ хэхэ зэргэтэй юм. Энэ тон зүб гэжэ һанагдана. Юундэб гэхэдэ, хонишон бүхэн өөһэдынгөө бууса дээрэ шэмэтэй һайн ургаса элбэгээр абахын түлөө эрмэлзэхэ байһаниинь эли.

Нүүдэл редакци тус совхозой сабшалан дээгүүр ябахадаа, хэгдэжэ байһан ажал хүдэлмэритэйнь танилсахадаа, энэ жэлдэ түсэблэгдэһэн үбһэ тэжээл хии талаһаа абтаагүй гэжэ ойлгоо һэн. Сабшалан дээгүүр манние газаршалһан агроном Коршунов иигэжэ хөөрэнэ:

— Хабарай тарилгын үедэ сабшалан һайжаруулгада мүнөө хабаадажа байһан хүсэнэй ойронь хүрэхэгүй гэлсэнхэйбди. Совхозомнай мөөртэй 40 трактор бии.

Совхозой нэмжээ үргэн сабшалангай алишье шэгшэгтэ ябахада эндэхи ажалшадай үндэр ургаса абахын түлөө нилээдгүй оролдожо байһаниинь харагдана. Бусаха замдаа харгы хүндэлэн гараһан ханаабай хажууда хүрзэ бариһан хүнтэй золгобобди. Энэмнай луговод Банзаров Дугар гэдэг байба.

— Энэ минии дааһан сабшалан гээшэ,— гэжэ үргэн ехэ талмай манда тэрэ харуулна.

— Нёдондо гектарай 14 центнер үбһэн абтаа. Мүнөө жэлдэ 16 центнерһээ доошо бэшые абаха һанаатайб,—гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

Бэшүүрэй совхозой ажалшадай ажал хэрэгынь, һанаа бодолынь хараад байхадаа, мүнөө жэлдэ ниитынгээ малда үбһэ тэжээл элбэгээр абаха гэжэ найдахаар болоно. Сабшалан дээрэ хэгдэжэ байһан энэ ажал хүдэлмэриинь залирангүй, үшөөл дэлисэ ехэтэй, эршэмтэй болохо бэзэ гэжэ найдагдана.

Тиигэбэл Бэшүүрэй совхозойхид хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, түсэблэһэн ургасаяа сабшалангайнгаа газар дээрэһээ абахань дамжаггүй.

А. РЫЖКОВ, Г. СУББОТИН, М. БАТОИН, Р. ЦЫДЫПОВ,
нүүдэл редакциин тусхай корр.

ХҮДӨӨГЭЙ hУРГУУЛИНУУДТА АНХАРХААР БОЛОhОН ҮЕ

Намайе, юрын багшые түрэл Коммунис партиин XXIII съездын делегат болгон эльгээжэ, угаа ехэ этигэл найдабарида, нэрэ хүндэдэ хүртүүлhэндэнь областной партийна организацидаа, нүхэдтөө, бултанда нэн түрүүлэн үнэн зүрхэнhөө, гүн сэдьхэлhээ халуун баясхалан хүргэхэ хүсэлэнтэйб. Манай партиин, бүхы совет арадай ажабайдалда, ажал ябуулгада түүхэтэ удха шанартай шиидхэбэринүүдые баталан абаhан съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаха зол хубитай байhандаа угаа баяртайб.

Съездын үедэ хараhан үзэhэн, hонирхоhон юумэнүүд олон. Хэтэдээ мартагдашагүй ушарнуудые, сэдьхэл хүдэлгэмэ оршон байдалые дууhан хөөрэхэ гэбэл, уран зохёолшо байха хэрэгтэй hэн. Ушар иимэhээ би ехэл түдэгэсэнэб. Үдэр, час, минута бүхэн, үгэ бүхэн гүн гүнзэгы удхатай, ехэ удха шанартай байгаа. Тиимэ дээрэhээнь съезд дээрэ боложо байhан алибаа юумые гайхан, hонирхонгүй hуужа яашье аргагүй.

Би, жэшээнь, нэгэ иимэ ушар анхарал ажаглааб. Съездын хүдэлмэриин боложо байhан үедэ Леонид Ильич Брежнев гү, али Алексей Николаевич Косыгин президиумэй столдо түрүүлэн ерэжэ hуунагүй. Харин съездын түрүүлэгшээр hууха хүн бултанhаань урид гаража ерэнэ. Энэ баримта хадаа манай хүтэлбэрилэгшэдэй ёhотойл партийна, юрын хүн шэнги шэнжэ түхэлтэйень элирхэйлнэ.

Делегадуудай үгэ хэлэжэ, байхада, хэншье hаатуулна, таhа дүүрэнэгүй, тэдэниие түр зуура зогсооно, болюулнагүй. Үгэ хэлэгшэдтэ тон хүндэтэйгөөр хандажа, үгыень угаа анхарал, hонирхолтойгоор шагнана.

Манай партиин Центральна Комитет хадаа парти доторхи, тэрэнэй хүдэлмэридэ ленинскэ ёho гуримые, арга дүршэлые улам батадхан бэхижүүлхэ талаар нилээд ехэ юумэ хэhэн, бүтээжэшье байна гэжэ съезд дээрэ олон хүн хэлээ. Үнэхөөрөөшье партийна ажабайдалай ленинскэ гол ёhонуудай, арга дүршэлэй улам бадаран мандажа байhые съезд харуулаа. Съезд шиидхэхы шадабаритайгаар түбшэн тэниглэн байдалда хүдэлмэрилөө. Делегадууд бүхы асуудалнуудые алишье талаhаань гүнзэгыгөөр хаража, зүбшэн хэлсэхэ дүүрэн аргатай байгаа.

Би өөрөө зүбшэлсэхэ эрхэтэй делегат байhан туладаа Буряадhаа ошоhон делегациhаа таhаржа, ондоо тээ hуугаа hэм. Тиигэбэшье би огто гансаардаагүйб. Бүри түрүүшын үдэрhөө эхилжэ зэргэлжэ hуугшад бултадаа танилсажа, хани нүхэд болообди. Ушарха бүхэндөө үни заяанай танил таланууд, урданай нүхэд шэнги болошоо hэмди. Энэншье мэдээжэ хэрэг. Бидэ бултадаа совет хүнүүд, коммунистнууд ха юмбибди. Коммунистнууд хадаа нэгэн hананалтан, коммунизмын түлөө тэмсэжэ ябаhан партиингаа талаар хани нүхэдүүд шуубди.

Москвада байха үедэмнай съездын делегадуудые манай партиин Центральна Комитет халуун анхаралаар хүндэлэн хүреэлээ. Би наhан соогоо энээниень огто мартахагүйб.

Съездэ Москва ябахаяа байхадамни, нютагаархимни олон юумэ захяа hэн. Тэдэнэй эгээл шухалань гэхэдэ, партиин ЦК-гай хараа шугамые, ажал ябуулгые hайшааха ёhотойш гээ бэлэй. Тэрэ захяаень бидэ дүүргээбди гэжэ хэлэхэ зэргэтэйб. ЦК-гай политическэ хараа шугамыень, бодото ажал ябуулгыень съезд нэгэн дуугаар hайшаагаа.

Үшөө нэгэ иимэ захяатай hэм. Урданай коммунист, пенсионер Андрей Евдокимович Козулин Москвада В. И. Ленинэй мавзолейдэ орожо, манай агуу ехэ вождьдо доро дохин hүгэдэхые хүсөө hэн. Би тэрэ даабариинь дүүргээб. Мавзолейдэ орооб, түрэл Ильичтэ доро дохин hүгэдөөб.

Өөрынгөө коллективтээ, түрэл нютагаа, өөрынгөө партийна организацинуудта бусажа ерээд байхадаа; партиин шиидхэбэринүүдые, хараалhан түсэбүүдые хүсэндэнь хүргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаараа хамhалсаха хүсэлэл эрмэлзэлтэйб. Съездын шиидхэбэринүүд тухай 12 газарта хөөрэжэ үгөөб. Минии үгые hаалишад болон хонишод, багшанар болон медигүүд, механизаторнууд болон барилгашад, аймагай Соведэй депутадууд, партийна хүдэлмэрилэгшэд болон ажалшадай бусад түлөөлэгшэд шагнаhан байна. Съезд дээрэ хэлэгдэhэн бүхы юумэнүүдээр тэдэнэр аргагүй hонирхоно. Эдэ үдэрнүүдтэ нютагаархинтаяа хөөрэлдэжэ ябаха үедөө парти арад хоёрой ниитэ нэгэн нягта холбоотой байдагтань батаар этигэбэб. Табан жэлэй түсэбые манай арад болзорhоонь урид дүүргэхэ байха.

Съезд дээрэ али олон асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Эдээн тухай партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ нүхэр А. У. Модогоевой хэhэн элидхэл соо тодоор хэлэгдээ. КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые, бусад документнүүдые шудалжа, суглаанууд дээрээ зүбшэн хэлсэжэ байхадаа, Баргажанай ажалшад шэнэ табан жэлэй түсэб болзорhоонь урид дүүргэгдэхэ байха гэжэ партияа лаб батаар найдуулна.

Съезд дээрэ hургуули тухай, залуушуулые хүмүүжүүлгэ тухай асуудал үргэнөөр хэлсэгдээ. Зүгөөр арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй зүгhөө хүн үгэ хэлээгүй. Тиигэбэшье арадай гэгээрэлэй хүгжэлтэ тушаа асуудал элидхэлнүүд дотор, мүн делегадуудай үгэнүүд дотор алишье талаhаань нилээд харуулагдаа гээшэ. hургуулиин хэрэг үнэхөөрөө бүгэдэ арадай хэрэг, парти ба правительство энэ асуудалые эгээл шухалада тоолодогынь эли тодоор харагдана. hургуулиин асуудалаар съезд дээрэ хэлсэгдэhэниие эндэ дабтан хэлэhэнэй үлүү. Зүгөөр өөрынгөө hанажа ябаhан юумые эндэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб. 1964 ондо болоhон республикын багшанарай 5-дахи съезд hургуули тушаа, hурагшадые хүмүүжүүлгэ тушаа шухала шиидхэбэринүүдые абаа hэн. Минии бодожо үзэхэдэ, тэрэ тогтоол мүнөө бирагүйхэнөөр лэ дүүргэгдэнэ, үнэндөө мартагданги болоод байна. КПСС-эй XXIII съездын эрилтын ёhоор тэдэ шиидхэбэринүүдтэ дахинаа бусаха саг ерээ гэжэ хэлэлтэй.

hуралсал болон хүүгэдые хүмүүжүүлхэ асуудалда хамаадахагүй нэгэшье хүн, нэгэшье айл үгы ха юм. Тиимэhээл энэ асуудалые шиидхэлгэдэ арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд шиидхэхэ бэшэ, харин бүхы олониитэ, булта министерствэнүүд болон ведомствэнүүд, бүхы предприяти, колхоз болон совхозууд, бүхы эмхи зургаанууд, түрэлхид саг үргэлжэ анхаралаа хандуулжа байха ёhотой болоно. Энэ хэрэг дээрэ мүнөө болотороо шиидхэгдээгүй асуудалнуудай, дутуу дунданuудай олон байhаар хадань бүришье hаа шухала болоно бшуу.

Энээнтэй хамта иимэ асуудал дээрэ тогтохо хүсэлэнтэйб. Мүнөө хүдөөдэ hургуулиин наhа гүйсөөдүй үхибүүдые хүмүүжүүлхэ асуудал тон аали нобшоор шиидхэгдэнэ. Илангаяа малшадай хүүгэдые хүмүүжүүлгэ дээрэ дутагдал олон. hурахаяа ерэhэн багашуул али болохоор хүмүүжүүлэгдээгүй байдаг. Үнгэрхэдөө, зарим юумэнүүдые нэрлэжэ шадахагүй, нэгэшье үзэг мэдэхэ болоогүй байха юм. Тиимэhээ хүдөө нютагуудта үхибүүдэй эмхи зургаануудые олоор бариха шухала болоо.

Коммунизмын материальнотехническэ үндэhэ hуури байгуулгые, эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үйлэдбэрилгые дээшэлүүлэнгүй түйлахын аргагүй. Тиимэhээ энэ талаар тусхай түсэб баталан абтаа гээшэ. Зүгөөр энэ түсэбэй дүүргэлтэ малшадай хүүгэдые байлгаха интернадтай эхин hургуулинуудые барилгаhаа дулдыдаха байна. Мүнөө малшадай үхибүүд айлайда байжа hурана, тэдэнэр өөhэдынгөө дура зоргоор ябана, түрэлхидынь тэдэнэйнгээ хойноhоо хиналта хэхэ аргагүйдэнэ. Эдэ бүгэдэ үхибүүдэй hуралсалда, журамда муугаар нүлөөлнэ. Тэрэнhээл боложо, малшад колхоз, совхозой центртэ зөөжэ ошохоёо эрмэлзэнэ.

Ушар иимэhээ малшадаар хүсэд хангагданги байха, үхибүүдэй hуралсал болон хүмүүжэлые hайжаруулха зорилгоор интернадтай эхин hургуулинуудые барилга үргэнөөр эрхилхэ шухала болоод байна. Зарим газарта баригдаhан hургуулинууд интернадшье, багшанарай байха гэршье үгы байдаг. Үшөө тиихэдэ hургуулинуудай материально-hуралсалай бааза тон хангалтагүй. Тэрээнгүйгөөр hурагшые ажалда дуратайгаар, оюун бэлигтэйгээр хүмүүжүүлхэнь бэрхэтэй бшуу. Тиимэhээ гэгээрэлэй, хүдөө ажахын министерствэнүүд энэ талаар шухала хэмжээ абаха сагынь тулажа ерээ. Хүдөөгэй hурагшадай бэлэдхэл ба мэдэрэлэй хэмжээн бирагүй байхаяа ядадаггүйень нюуhанай үлүү бшуу.

Энээнэй гол шалтагааниинь гэхэдэ, hургуулинуудай материально-техническэ бааза муутайhаа, политехническэ-профессиональна болон юрэнхы hуралсалай хэмжээнэй, политическэ болон эстетическэ хүмүүжэлэй дутагдалтай дээрэhээ энэмнай үндэhэлнэ. Теэд хүдөөгэй hурагшад городойхид шэнги арадай ажахын, эрдэм наукын, соёл культурын ерээдүйн кадрнууд ха юм даа. Хото хүдөө хоёрые адли тэгшэ байдалтай болгохын түлөө юунhээ эхилхэ ёhотой бибди гэжэ, хэрбээ намhаа асуугаа хадань, нэн түрүүлэн hургуулиhаа гээд би харюусахал байнаб.

Саашань хэлэхэдэ багшанарые хүдөө нютагуудта үни удаан сагта байлгаха тухай асуудал областной партийна эдэбхитэдэй hанал бодолые амгалан байлгахаар бэшэ хэрэг. Хүдөөдэ багшанарта гэр байра барилга тон хангалтагүйгөөр эрхилэгдэнэ. Манай Буряадай бусад аймагуудаар ямар юумэ ааб даа. Юрэдөө, Баргажанай аймагта багшанарта байрын ёhoop гэрнүүд үгыл гээшэ. Республикын дээдэ зургаанууд хадаа хүдөө нютагуудта хүдэлдэг багшанарта таарамжатай зохид эрхэ байдал тогтоохые оролдоногүй. Тэрэнhээнь лэ боложо, багшанар, илангаяа залуушуул, хүдөөдэ үни удаан тогтоногүй ха юм.

Д. ОРБОДИЕВА,
Хурамхаанай интернат-hургуулиин багша, КПСС-эй XXIII съездын делегат.

ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛЭЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

Сэлэнгын уhан замшадай клуб соо хүн зон хэзээ хэзээнэйхиhээ олоороо суглараба. Бултаараа суглараашьегүйдэ аргагүй ха юм даа. КПСС-эй XXIII съездын делегат, партиин обкомой секретарь нүхэр К. М. Продайвода сугларагшадтай уулзажа, Москва хотодо хараhан үзэhэнөө, съездын hонинуудые хөөрэжэ үгэхэеэ ерэбэ ха юм.

Съездын делегат нүхэр Продайвода Улаан-Үдын судно-заhабарилгын заводой партийна хамтын нээмэл суглаан дээрэ съездын хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгы элидхэл хэбэ.

Аха дүү коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй хэлэhэн үгэнүүдэй угаа удха шанартай байhые. Коммунис партиин үүргын улам дээшэлжэ байhые элидхэлшэ тодорхойлбо. Суглаанда хабаадагшад делегадhаа олон асуудал hуража, хангалтатай hайн харюунуудые хүлеэн абаба.

Элидхэлэй hүүлээр нилээд олон хүн үгэ хэлэhэн байна. Тэдэнэй дунда хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд бии. Коммунис Т. М. Поворовой хэлэhэн үгэ ехэ hонирхолтой байба. Тэрэ хадаа судна заhабарилдаг заводуудта 40 жэлэй туршада хүдэлhэн 60 наhатай хүн.

— Би хэдэн мэргэжэлтэй хүмби. Мүнөө жэлдэ пенсидэ гараха байгааб. Тиигэбэшье энэ шэнэ табан жэлэй дүүрэтэр үшөө хүдэлхэ гэжэ шиидээб,—гэжэ тэрэ мэдүүлнэ.

Котельщигүүдэй бригадир, цехэй парторг залуу хүдэлмэришэн Владлен Лысенко, заводой главна экономист Ю. Б. Вас[…]ев, инженер Н. Г. Кузьмич бо[…] бусад олон нүхэд үгэ хэлэхэ зу[…]раа, КПСС-эй XXIII съезд[…] шиидхэбэринүүдые үнэн зүр[…]hөө hайшааhан тухайгаа, саа[…]даа табан жэлэй түсэбые амж[…]татайгаар дүүргэхэ арга бол[…]жонууд тухайгаа тогтобо.

Суглаанай эсэстэ шэнэ та[…] жэлэй түрүүшын жэлэй түсэ[…] амжалтатайгаар дүүргэхээр […]раалhан шиидхэбэри нэгэн ду[…]гаар батална абаба.

Д. БАЛДАНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүдэлмэ[…]шэл: шэрдэгшэ Таня […]сильева, барилгын участог[…] бригадир Д. В. Васин, шту[…]турщик Тамара Котовшико[…] гэгшэд партиин съездын мат[…]риалнуудтай танилсажа байна.

Авторай фото.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

ЭНДЭ «ДАЛАЙ» ТОГТООГДОХО!

ЛИПЕЦК. (ТАСС). Воронеж мүрэнэй зүүн асань болохо Матыр голдо ехэ хаалта баригдажа эхилээ. hаяшагаар 50 дүрбэлжэн километр хэмжээтэй «Липецкэ» далай тогтоогдон, халбайха байна. Энэнь Новолипецкэ металлургическа заводые уhаар хангаха юм.

Хаалтын эрье шадар амаралтын байшангууд, пионерэй лагерьнууд баригдахаар хараалагдана. Уhанда умбаха газарнуудтай, лодкын станцинуудтай ой модоной парк бии болгохын тула 300 гектар газар таhалагдаа.

Эгээн залуу

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Ленинградай арбадахи классай hурагша Галина Тимощук СССР-тэхи хүнгэн атлетикын талаар спортын эгээн залуу мастер болоо. Энэ басаган 16 наhатайдаа 165 сантиметр үндэрые харайгаа. Тиин Ленинградай, Киевэй, Москвагай эдиршүүл хүнгэн атлетүүдэй заншалта hорёоной урда тээ убэлэй стадион соо эмхидхэгдэhэн шэлэлгын мүрысөөнүүдтэ хабаадажа, иимэ үрэ дүн түйлаа.

Шэнэ эмүүдые гаргадаг комбинат

УСОЛЬЕ-СИБИРСКОЕ. (Эрхүүгэй область). (ТАСС). Ангар шадар химиин-эм буйлуулгын ехэ комбинадай барилга хэгдэжэ эхилээ. Энэ комбинат гурбан заводhоо бүридэнэ (химиин-эм буйлуулгын, гормональна препарадуудай, «А» витаминай). Эндэ жэл соо 60 гаран янзын эмүүд, медикаментнүүд, эм буйлуулдаг бусад заводуудта хэрэглэгдэхэ зүүгаад янзын түүхэй продуктнууд, 6000 үлүүтэй тонно эм домой зүйлнүүд үйлэдбэрилэгдэхэ юм.

СИБИРИИН ЭРДЭМТЭДЭЙ ОРОЛДОЛГО[…]

НОВОСИБИРСК. (ТАСС). Сибириин зарим нютагуудта модо тариха, газарай эсхэмжэ хэхэ угаа ехэ хүдэлмэри эхилээшэ табан жэл соо ябуулагдаха гэжэ СССР-эй Наукануудай академиин Сибирьтэхи отделениин Биологиин институдай ой модоной таhагые даагша **Г. Крылов** ТАСС-ай корреспондентдэ мэдээсэбэ.

Нефть, газ болон ой модоной баялигуудые ашаглаhанай үндэhөөр Баруун Сибирьтэ ажахын ехэ район тогтоохо гэжэ КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдээр хараалагданхай. Жэшээлэн хэлэбэл, ой модоной промышленностиин хоорондоо холбоотой хэдэ хэдэн шэнэ үйлэдбэринүүд—Верхне-Кондинско, Тавдинска, Асиновска, Енисейн, Чунска предприяти[…] Братскдахи ой модоной үйл[…]риин хоёрдохи ээлжээнэй […]га, Енисей-Маклаковай модо[…] рөөлэгын бүлэг заводууд […] райондо ороно. Целлюлозо, с[…]hа, картон үйлэдбэрилгэнь 3 […]хин шахуу ехэ болохо юм.

Тобольско, Сургут шадар, нефтиин, газай, модоной п[…]мышленностиин барилганууд хэгдэхэ, шэнэ харгынуудай […]ригдаха бусад нютагуудта н[…]налхитай газарнууд хатаага[…] болоно. Тиигэhэнэй үндэhөөр […]лээд ехэ газар шанаржуулаг[…]жа, ган гасуурай болодог н[…]гуудта хүдөө ажахы эрхил[…] ехэ талмай сүлөөржэ үгэхэ […]на.

Тюмень хотын түрүүшын хүндэтэ граждан[…]

ТЮМЕНЬ. (ТАСС). «Тюмень хотын хүндэтэ гражданин» гэhэн нэрэ зэргэ бии болгохо тухай горсоведэй шиидхэбэри hаяхан тунхаглагдаа.

Үхибүүдэй больницын педиатор, Россин Федерациин габьята врач Станислав Карнацевичта иимэ хүндэтэ нэрэ зэргэ анха түрүүн олгогдобо.

Станислав Карнацевич—1863—1864 онуудай үеэр полягуудай восстанида хабаадаад, Сибирь сүлэгдэhэн хүнэй хүбүүн. Тюмень хотодо дунда hургуули дүүргээд, Казаниин университедтэ hурахаяа ошоhон. Агуу ехэ Октябриин илаhанай hүүлээр эндээ бусажа ерэhэн байгаа.

Врач Карнацевич хүнүүдэй түhын тулада ехэ юумэ хэhэн габьятай. Хорёод онуудта энэ врачай туhаламжаар Эхэнүүдэй, нялхасай байшан, Нарайла[…] гэр, Үхибүүдэй консультаци[…] больница нээгдэhэн. Эсэгэ […] хамгаалгын дэлхэйн hүүл[…] Тюмень хотодо педиаторну[…] бүлгэм эмхидхээ hэн. Врач Ка[…]нацевич городой Соведэй де[…] шэнжэлхы хүдэлмэри ябуула[…]

С. Карнацевич мүнөө 75-[…] Хотын улад зон Тюмениин […]рүүшын хүндэтэ гражданин[…] хүндэлэн ёhолжо байна.

Ульяновска АЭС-эй энэ уу[…] ехэ зал Центральна гэжэ н[…]лэгдэдэг. Эндэ хонгёо булад[…] дотор талаhаань нюурлагдаh[…] гүнзэгы бассейн соо атом[…] реактор тодхогдонхой байд[…] Мүнөө энэ реактор хүдэлжэ э[…]лэнхэй.

ТАСС-ай фотохронико.

«НОМОЙ ШЭНЖЭЛЭЛ» ГЭЖЭ ШЭНЭ ГАЗЕТЭ

МОСКВА. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи хэблэлэй хэрэг эрхилдэг комитедэй орган—недели бүхэндэ гараха «Номой шэнжэлэл» гэжэ газетэ 1966 оной майн 5-hаа хэблэгдэжэ эхилхэнь. Энэ газетэ манай ороной, мүн хилын саанахи түрүү литературые тайлбарилан дурадхаха, недели соо гараhан, түбэй ба нютагай издательствануудта хэблэгдэхээр бэлдэгдэжэ байhан номууд тухай мэдээсэхэ зорилготой.

«Номой шэнжэлэл» үргэн олон уншагшадта зорюулагдана. «Правда» газетын хэхэдэй шэнээн 12 нюуртайгаар хэблэгдэхэ юм.

Хэлхээ холбооной отделенинүүд, предприятинууд, эмхи зургаанууд ба эмхинүүдтэ хэблэл тараадаг олониитын этигэмжэтэд «Номой шэнжэлэл» газетые 1966 оной тэнгhээ хойшо абахаар захил хүүлэхэ байна.

Энэ газетын гараха болоhонhоо уламжалан, «Шэнэ номууд» гэжэ журнал хэблэгдэхэеэ болихонь.

Партийна хронико

ШЭНЭ ЭРШЭТЭЙГЭЭР

ЗАГАРАЙ. Эндэ партиин райкомой ээлжээтэ пленум зарлагдажа, КПСС-эй XXIII съездын дүнгүүд, аймагай партийна организациин зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ асуудалаар КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. У. Модогоев элидхэл хэбэ. Түрэл партиин съездын шиидхэбэринүүдэй удха шанар, партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр тогтобо. Съездын хүдэлмэриин ямараар үнгэрhэн тушаа хөөрэжэ, суглаанда хабаадагшадые hонирхуулба.

Элидхэл тушаа 16 хүн үгэ хэлээ. Бултандаа тэдэнэр партиин съездын абаhан шиидхэбэринүүдые нэгэн дуугаар hайшааhан тухайгаа мэдүүлхэ зуураа, табан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада ямар хүдэлмэри хэжэ байhан тушаа, мүн дутуу дунданууд тушаагаа тогтоно.

Түсэблэлгэ hайжаруулха тухай Онохойн модоной комбинадай директор нүхэр Титенко шүүмжэлхы үгэ хэлэбэ.

Онохойн совхозой хартаабха ургуулагша нүхэр Мильгунова манай ажахы аймагайнгаа бүхы колхоз, совхозуудые эрхим шанартай хүрэнгөөр хангажа байхэ аргатай. Гэбэшье, совхозоймнай дирекци хартаабха тариха газар үтэгжүүлхэ, уhалха хэрэгтэ анхаралаа онсо табинагүй гэбэ.

КПСС-эй XXIII съездын делегат, Хандагатайн леспромхозой бага комплексно бригадын бригадир нүхэр Кудряшев Москвагай, съездын hонинуудые хөөрэжэ, эндэ сугларагшадые баясуулба. Тэрэнэй даадаг бригадын ажал хүдэлмэришье амжалта ехэтэй. Дүрбэ hарынгаа түсэб түс бригада апрелиин 20-до дүүргээд байна.

Пленумдэ хабаадагшад газар тарялан, мал ажал саашадань хүгжөөхэ, ашаг шэмыень арьбадхаха асуудалда анхаралаа онсо хандуулба. Тиихэдээ газар уhалалгые, сабшалан hайжаруулгые гол хэрэг гэжэ тоолобо.

КПСС-эй ЦК-гай тогтоолнуудые hайшааhан, аймагай партийна организациин саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудые тодорхойлhон тогтоол баталан абаба.

О. БОДОНОВ.

УhАН ШЭБХЭ ХОЁР —УРГАСЫН ХАНИ

hаяын үдэрнүүдтэ республикын олохон колхоз, совхозуудаар ябажа, сабшалан hайжаруулха хүдэлмэриин ябаса тухай шалгажа үзэбэбди. Жэшээнь, Хориин аймаг hүүлэй хэдэн жэлэй турша соо аяар 6,7 мянган гектар сабшалангаа элдүүрилэнгүй, миин зүндэнь хаяжархиhан байба. Тэрэ тоодо 450 га сабшалангынь шугы бургааhанда дарагданхай. Бэшэ газарынь уhалууриин системын бирагүй муугаар хүдэлhэн дээрэhээ гандажа, муртэй ургаса үгэхэеэ болишонхой.

1964 ондо 3345 га тарялангай газарай 2686 гектарынь лэ уhалагдаа hэн. Үнгэрhэн жэлдэ оройдоол 1565 га ундалуулагдаа. Тиихэдэ сабшалангай нилээд ехэнхи хубинь уhалагдаагүй үлэшоо. Гадна уhалууриин шанар тон муу. Нэгэ гектар газарые 600—800 кубометр уhаар ундалуулха ёhотой аад, оройдоол 200—250 кубометр уhаар шииртүүлнэ.

Эгээл тиимэhээ уhалагдадаг газарhаа hүүлэй жэлнүүдтэ ороохото ургамалнууд болоод ногооной гараса тон муу. Хэрбээ даалгагдаhан газартаа луговодуудай эзэн ёhoop хандажа, hайнаар хүдэлөөд байбал, баян ургаса яахадаашье абтаха юм. Нэгэ адли эрхэ байдалда байгаад, Хүрбын совхозой луговод Солдатовай даадаг звено уhалагдадаг 300 гектар газарай түс бүриhөөнь 10—12 центнерhээ доошо бэшэ ургаса жэл бүри хуряажа абадаг.

Үдын совхозой Шүбэгын уhалууриин системэ 450 га газар уhалха аад, үнэндөө оройдоол 120 гектар ундалуулдаг. Тэрэнhээ гадна, Георгиевскэ уhалууриин системын барилгада аяар 22 мянган түхэриг мүнгэ гаргашалагдаад, энэ гэхэ нэгэшье юумэ хэгдээгүй байна.

Баргажанай аймагта баhал иимэрхүү. Ханааб заhабарилга, гидро-түхеэрэлгэ барилгада 150 мянган түхэриг мүнгэ гаргашалагдаа. Теэд хэhэн юумэ гэжэ харагданагүй. Тарялан, сабшалан уhалха түсэбөө оройдоол 35 процент дүүргээ.

Сэлэнгын аймаг нилээд ехэ уhалууриин газартай. Үнгэрhэн жэлдэ аймагай колхоз, совхозууд хамта 234 гектар сабшалангай газарта аммиагтай уhаар утэгжүүлгэ хээ, 18,6 мянган тонно наг шэбхэ гаргажа тарааhан. 58 гидротүхеэрэлгэ hэльбэн заhабарилаа. Тиихэдэ 57 инженерно-гидротехническэ түхеэрэлгэ шэнээр баригдаа. Сабшалан hайжаруулха хүдэлмэри юрэнхы дээрээ хангалтагүйгөөр ябуулагдана. XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо нэгэл хүн сабшалан дээрэ ажаллажа байгаа hэн. Луговодуудай звенонууд hаял эмхидхэгдэhээр.

Республикын колхоз, совхозуудта сабшалан hайжаруулха hарын соносхогдоод байхада луговодууд, мелиораторнарай хэхэ хүдэлмэри тон ехэ. Бии байhан дутуу дунданuудаа усадхажа, энэ жэлдэ абаhан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ бөзэ гэжэ найдагдана.

Улаан-Үдын хүдөөгэй аймаг бараг hайн байдалтай аа гү гэжэ hанаhан байгаабди. Теэд hанаhандамнай хүрөөгүй. Сабшалан дээрээ хамта 50 мянган тонно наг шэбхэ зөөхэ түсэбтэй аад, оройдоол 23 мянган тонно наг шэбхэ зөөгөөд байна. «Улаан Оронго», «Коммунизм», Кировай нэрэмжэтэ колхозуудта мүнөө үедэ сабшалан дээрэнь ямаршье хүдэлмэри ябуулагданагүй. Тиимэhээ эндэхи колхозууд уhалагдадаг газарhаа нёюндо гектарай оройдоол 6—7 центнер үбhэ хуряажа абаа hэн. Эндэхид баян ургаса хуряажа абаха дүүрэн арга боломжотой. Жэшээнь, Баруун Оронго Зүүн Оронго хоёрой газар тон адли. Зүүн оронгоорхид газараа hайнаар уhалжа, элдүүрилhэнэй ашаар гектарай 18—20 центнер ургаса хуряажа шадаhан байна. Харин тиихэдэ Баруун оронгоорхид газараа муугаар уhалжа, бии байhан арга боломжоёо дүүрэн хэрэглэжэ шадаагүй дээрэhээ муртэй ургаса абаагүй бшуу. Оронгын уhан элбэг ааб даа, дуран соонь сабшалантаа ундалуулжа боломоор байгаа.

hаяар газар уhалалгын ехэ хүдэлмэри эхилхэнь. Тиин гэhээ Оронгын уhалууриин управлениин системэ эрхилэгшэд Баруун Оронго, Дунда, Харганаа, Бухэн гэжэ уhалагдадаг ехэ ехэ газарнуудта хэхэ хүдэлмэрөө мүнөөшье хүрэтэр түхеэрээгүй байжа байhаар.

Энэ жэлдэ колхоз, совхозуудай луговодуудай хэхэ ажал хэмгүй ехэ. Хамта 13 мянган га газарта үтэг хэгдэхэ, 400 мянган тонно наг шэбхэ зөөгдэжэ тараагдаха. 12,2 мянган га газарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаха. Бэшэшье хэхэ хүдэлмэри тоолохо болоо hаа, олон ааб даа. Эдэ бүгэдэ хүдэлмэриие амжалтатайгаар бэелүүлхэ дүүрэн арга боломжо алишье колхоз, совхоздо бии.

И. ЕЛАЕВ.
Республикын хүдөө ажахын министерствын ахалагша агроном.

ЯРОСЛАВЛЬ. Табан жэлэй ударна барилга бологшо Ново-Ярославска нефтешанаржуулгын заводые Дээдэ-Волгодо нефтехимиин гигант гэжэ нэрлэдэг.

Зураг дээрэ: дизельнэ түлишэ уhаар сэбэрлэдэг түхеэрэлгын ахалагша оператор Юрий Наследов (зүүн гарhаа), операторнууд Владимир Рогозин, Юрий Галябин — түхеэрэлгые болзорhоонь урид ашаглалгада үгэлсэгшэд.

ТАСС-ай фотохронико.

СОВЕТ-СИРИИН ...АМТЫН КОММЮНИКЕ

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

...зүб зам гэжэ этигэжэ байhа... хоёр талаhаа мэдүүлбэд.

...ветскэ Союз Сири хоёр полити..., экономическа, худалдаа най..., культурын болон бусад hал...уудаар тэгшэ эрхэ националь...ээ даяhан байдалаа хүн...сэхэ, бэе бэеынгээ хэрэгтэ ...хогүй ёhо гурим баримталан, ... харилсаагаа саашадань хүг... шухала бүхы арга боломжо ...гэжэ хоёр талаhаа тэмдэглэбэ. ...рын жэлнүүдтэ хоёр ороной ...ондо харилсан туhалалсалгын ... боломжонуудые шэнжэлэн ..., энэ харилсан туhалалсалга... холбоотой тодорхой түсэбүүдые ... талаhаа зүбшэн хэлсэбэ.

...рат мүрэн дээрэ хаалта болон ...электростанци барихабди гэжэ ... тала мэдүүлбэ. Хани бари... байhан ба оронойнь байда... ойлгожо байhан совет тала ... хүсэлые хүндэтэй дээрэ ... абажа, тэрэ электростанци ...адань проект табиха, шэнжэл...хэ хүдэлмэринүүдые дүүргэхэ, ...ргетическэ, барилгын түхеэрэл... болон зарим материалнуудые үгэ..., мүн кредит үгэжэ, станциин тү...рэлгэнүүдые хабсаргаха, таа... болон хүдэлгэн туршаха ябаха техническэ туhаламжануудые ...риин Араб Республикада үзүүл... зүбшөөжэ байhанаа совет тала ...үлбэ.

Сири талын хүсэлөөр хоёр оро...дай хоорондо техническэ болон ...номическа харилсан туhалалсал... бусад асуудалнууд хэлсэгдэбэ.

Хоёр ороной хоорондо худалдаа ...аа хүгжөөхэ тушаа хоёр тала... hанамжануудаа хэлэбэ. Удаан ...орой худалдаа наймаанай хэл... болон мэнэ hаяшаг Дамаскда ... табигдаhан түлбэри тухай хэл... удха шанарые тэдэнэр дээгүүр ...эд, тэрэ заагдаhан хэл...нүүдэй 1966 оной апрелиин 21-... хүсэндөө ороhон тухай доку...нтнүүдые Москвада андалдан ...сабa.

Хоёр ороной хоорондо худалдаа ...аа хүгжөөхэ дуратай байhан ...йгаа хоёр талаhаа мэдүүлээд, ...етскэ Союз болон Сириин Араб ...спублика хоёрой хоорондохи ху...даа наймаан ба түлбэринүүд ту... нэмэлтэ протоколдо гар та... тухай хэлсээнүүд ойрын сагта ...аскда болохо тушаа хэлсөө хэбэ. Советскэ Союзай болон Сириин ...б Республикын правительства...уд эб найрамдалда дуратай бусад ...ронуудтай хамта уласхоорондын ...үрилтэ байдалые hулаурулхын ...өө, эб найрамдалые бэхижүүл... болон дэлхэйн дайе сарахын ту... эрид тэмсэхээр бэлэн байhан ту...йгаа мэдүүлбэ. Ондо ондоо олонии... байгуулгатай гүрэнүүдэй амга... ёhоор зэргэ оршон hууха ёhо ...римда хэлбэришэгүй үнэн байhа... тэдэнэр батална.

Империалис эзэрхэг түримхэй шэ... ябуулгын бии болоhые, Ази, Аф...ын болон Латиин Америкын за... оронуудай тиимэ ябуулгада дай...дажа байhые, тэрэ эзэрхэг түрим... ябуулгаар дэмжэгдэhэн хархис ...сэнүүдэй зоргоороо боложо байhые ... талаhаа тэмдэглэбэ. Палести... арабуудтай hанал нэгэтэй бай...аа хоёр тала мэдүүлээд, Дүтын, ...да Зүүн зүгтэ шахардуу шанга ...дал улам hүжэрөөхын тулада ...периалис хүсэнүүдэй тухиржа ...даг сионизмда эсэргүүгээр тэдэ... хэжэ байhан тэмсэлэй хуулита ...ые дэмжэнэ.

Империалис гүрэнүүдэй хариин ...дэлгэдэ эсэргүүгээр Аденда, ...виин хахад аралай урда зүгтэ ...он бусад газарнуудаар араб ара... хэжэ байhан тэмсэлые эрид ...жэ байhан тухайгаа хоёр та...аа мэдүүлбэ. Йеменэй араб ара... эрид дэмжэжэ байhан тухайгаа ...ёр талаhаа мэдүүлээд, өөрынгөө ...до республиканска засаг бэхи...лхэ дүүрэн эрхэтэй байhыень ...ана.

Дэлхэйн эб найрамдалда горитойхон заналта ушаруулhан Америкын империализмын зүгhөө Урда Вьетнамда дай хэжэ байhые, Вьетнамай Демократическа Республикада эсэргүү эзэрхэг түримхэй ябуулгые хоёр талаhаа эрид буруушаана. Вьетнамдахи байдалые эбэй ёhоор гуримшуулха тухай асуудалаар ДРВ-гэй правительствын дурадхалнуудые болон Урда Вьетнамые сүлөөлхэ национальна фронтын программые хоёр талаhаа бүрин дэмжэнэ.

Эб найрамдалда дуратай бүхы оронуудай болон эрхэ сүлөөдэ дуратай арадуудай hаналаа нэгэдэлгэ халаа колониализмые үгы хэхэ имагта зүб зам гэжэ хоёр талаhаа мэдүүлнэ. Араб оронуудтахи сүлөөрэлгын хүдэлөөе эб эмхигүй болгон hалгаажа, хүсөөр дараха гэhэн шэглэлтэй империалис гүрэнүүдэй болон хархис хүсэнүүдэй hэдэлгэнүүд ходо ходо хэгдэнэ гэжэ хоёр талаhаа мэдүүлнэ. Эдэ hэдэлгэнүүдтэ эсэргүүсэхэ, мүн амяарланги, гээгдэнги байдалтай, бүхы янзын колониализмтай илалта түгэс тэмсэл хэхын тулада Араб оронуудай түрүү патриотическа хүсэнүүдэй эб нэгэдэнги байхань шухала гэжэ тоолоно.

Үнэндөө шажантай ямаршье холбоогүй «исламска» пакта гэдэгэй туг доро колониализмын болон хархис хүсэнүүдээр арабуудай hуудаг урда зүгэй райондо бэлдэгдэжэ байhан элдэб блогуудай проектнүүд араб мусульман ажалшадай олониитын аша туhада харша шэглэлтэй ба гансал нефтиин томо монополинуудай, хархис хүсэнүүдэй болон колониализмын аша туhада алба хэнэ гэжэ хоёр тала мэдүүлнэ.

Империалис гүрэнүүдэй баалалтаар адли тэгшэ эрхэгүй баталагдаhан договорнууд болон хэлсээнүүдтэ эсэргүүгээр хэжэ байгаа сүлөөрhэн гүрэнүүдэй тэмсэлые хоёр талаhаа дэмжээд, мүн ондоо гүрэнүүдэй газар дээрэ байhан хариин баазануудые үгы хэхын түлөө тэмсэлые дэмжэнэ. Бүхы дэлхэйн эб найрамдалые сахихын тулада Европын аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ шухала гэжэ тэдэнэр тэмдэглээд, энэ асуудал тушаа өөhэд өөhэдынгөө hанамжануудые хэлэбэ.

Советскэ Союзай болон Сириин Араб Республикын правительстванууд уласхоорондын харилсаае бэрхэтэй болгодог, бүхы оронуудай экономическа дэбжэлтые hаатуулхын тула бүү зэбсэг ехээр бэлдэхэ гэдэг Баруунай империалис гүрэнүүдэй ябуулгые эрид буруушаана. Ядерна зэбсэгые дэлгэрүүлэн тараахагүй тухай уласхоорондын договорые дары түргөөр баталхые хоёр талаhаа хүсэнэ. Бүмбэрсэг дэлхэйн элдэб районуудта ядерна зэбсэггүй зононуудые байгуулга хадаа эб найрамдалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ туhа нэмэри болохо гэжэ хоёр талаhаа зүбшөөнэ.

Доктор Юсеф Зуэйнэй болон Сириин делегациин Советскэ Союзда айлшалан ерэлгэ, мүн хоёр талын хоорондо хэгдэhэн амжалтатай, хани ёhоной хэлсээнүүдэй үрэ дүнгүүд заншалта совет-арабска хани барисаанай саашадаа бэхижэлгэдэ туhалха, Сириин болон совет арадуудай аша туhада, эб найрамдалай, национальна бэеэ даяhан байдалай, эрхэ сүлөөгэй хэрэгтэ туhа болохо гэжэ Советскэ Союзай болон Сириин Араб Республикын правительстванууд этигэжэ байhанаа мэдүүлнэ.

Гүрэнэй толгойлогшын үмэнэhөө болон Сириин Араб Республикын правительствын үмэнэhөө премьер-министр д-р Юсеф Зуэйн гэгшэ Сириин Араб Республикада айлшаар ошыт гэжэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорные, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгиниие уриба. Энэ уряалынь хүндэтэйгөөр үгтагдан дээрэ тоологдон абтаа. Айлшалан ошохо сагынь дипломатическа холбоогоор тодорхойлогдохо юм.

(ТАСС).

ЗҮБ ТҮЛӨӨЛӨӨ ШАМАЙЕ, ВЕРА!

ВЛКСМ-эй СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАТ

Энэ ехэ суглаанай президиумдэ hууhан Верын толгойдо элдэб олон бодолнууд худхалдаад, яашье hалажа үгэнэгүй. Баргажанай комсомолшуудай ударидагша Климент Бадмаевые трибунаhаа ехэл хүндэтэйгөөр альга ташан үдэшэбэ. Тэрэнэй хэлэhэн үгые Вера ехэл hайшаана. hанажал ябаhан юумэн тухайнь энэ танигдаагүй хүбүүн тоб байса хэлэжэрхибэ хаш. Нээрээшье, хүдөөгэй залуушуулда ажаhуудатай болбосон ёhоной эрхэ байдал тогтоохо гээшэ мүнөө үедэхи шухала асуудалнуудай нэгэн ха юм даа.

Бүхы залай хүхинэжэ байтарнь конференциие хүтэлэгшэ: «Комсомолой Хориин организациин делегат Вера Жамсуевада үгэ үгтэнэ» гээд соносхоно. Верын нюур улэ мэдэг халуу бусалшана. Гайхаhандаа зал соо hууhан райкомойнгоо секретарь Николай Найдоковые хаймадан бэдэрээд абаба. Теэд яахаб, hанажа ябаhан бодолоо хэлээд лэ туршаха болоо гэжэ зүрхэлбэшье hаань, түрүүшээр түдэгэсэн ядалдана, үгэнь зохидоор найралдаадхинагүй.

— Малшадай дунда hуулэй үедэ залуушуул үсөөрэнги. Энэ юунhээ болоноб? Хүдөөдэмнай залуушуулай ажаhууха-да, ажаллахада, саашань эрдэмээ дээшэлүүлхэдэ таарамжатай зохид эрхэ байдал байгуулагдаагүй ха юм. Залуушуул hураха дуратай, сүлөө сагтаа сэнгэхэ, хүхихэ хүсэлэнтэй. Тухэреэн жэл соо артистнууд худөө нютагуудаар айлшаладаггүй. Теэд энээн тухай комсомолой аймагайшье, областнойшье комитедүүд hаналаа табихал ёhотой байгаа бшуу. Сэхынь хэлэхэдэ, заримдаа хүхэшэг лэ болошонол даа,— гэжэ Вера сэхэлдин улам зориг оронги дуугарна.

Комсомолой областной конференциин хүдэлмэри дүүрэнтэхэ тээшэ боложо байба. Обкомой хүтэлбэрилхы органуудта кандидадуудые дэбжүүлнэ. Удаань ВЛКСМ-эй болохоёо байгаа XV съездын делегадта кандидадуудай нэрэнүүдые дурдалган болоно.

— Вера Жамсуевае!— гэжэ гэнтэ тэрэнэй нэрэ соностоно. «Буруу дуулаа бэзэб, юун тиимэ юумэн байха hэм бэ». Теэд яаха аргагүй зүб байба. «Ямар гайхалтай hонин юумэн гээшэб. Юу хэhэнэймни түлөө имэ ехэ этигэл найдабарида, зол жаргалда хүртөөбэ гээшэб?» Игэжэ Вера басаган олондо мэдээжэ, танил тала болобо. Танихагүй басагад, хүбүүд, нютаг нүхэдынь тэрэниие халуунаар амаршална, мэшээн баясана.

...ВЛКСМ-эй съездын делегат Вера Жамсуева халаа Хэжэнгын совхозой 3-дахи отделениин ахалагша хонишон. Өөрынгөө үеын нүхэдтэй нэгэн адли алхалалтан. hайн hайхан хэрэгэй түлөө хара багаhаа хойшо эдэбхи үүсхэлтэйгөөр оролсожо ябаhан басаган.

Бури балшар бага ябахадаа, эхынгээ харууhалжа байhан хониные адуулалсажа, тэбэри үбhөө хуhамаг соогуур үрин ябахыень харахадаа, нютагаархинь: «Саанаhаа абьяастайхан басаган даа, эхээд hажааhан үхин!» гэлсэдэг hэн. Верын эжы, нэрээшье, наhаараа малшан абаhан хүн, нэтэрүү бэрхэ эхэнэр агша бэлэй. Эсэгынгээ дайнда ошохоhо нарай шахуу үлэhэн Вера мүнөө ямаршье шарайтайень юу мэдэхэ hэм. Бусажа ерээгүй. Эхэньшье арбаад жэлэй саада тээ наhа барашоо hэн. Түйлдаа хүреэд хэбтэхэдээ эжынь: «Эгээл багатнай Надя ха юм даа, тэрээнэл хүн болгоно безэт» гэжэ ехэл захиhыень Верын ухаан бодолhоо мүнөөшье огто мартагдадаггүй. Тиигэжэ арбан долоотой Вера гэр бүлынгөө байдалые бэеэрээ харюусажа абаhан намтартай.

...«Вера бэеэ hайнаар бэри! Намтай ошожо, хүдэлхэ hаа, хүдэлэ. Юун гэжэ hананаш. Өөрөөл мэдэ» гэжэ эхын үетэн, нютагай хонишон Долгор Эрдынеева тиигэжэ тэрээнидэ хэлээ бэлэй. Вера ехэл баярлаа hааб даа. Энэ бэрхэ хонишонтой хүдэлөөгүй аад, тэнтэй ажаллаба гээшэб. hайн хүнэй хэшээлээр ажалай дуршэл шудалжа захалба. Үбэлдөө хонидоо түрүүлжэ, хурьгадынь түлжүүлхэ, тиигээд хабарhаа эхилжэ, бэлшээридэ тэлэнээ гаргаха. Тиигэhээр сагайшье ошоhон огто мэдэгдэхэгүй, hөөргөөл үнөөхи үбэлынь хүрэжэ ерэхэ. Шумуухан шамдагай, абьяас оролдосотой hэн туладаа хонишодой ажалда, хүдэлмэриин дадал тодхолдо бэлээршье энэ басаган дүршэбэ.

Ажахы соогоо суутай ябадаг бэрхэ хонишон Долгор Эрдынеева Верэтээ хахасаха баатай болоо hэн. Тэрэниие Борохитов Жэмбын хонишодой бригадада эльгэбэ. Тиихэдэнь «Ёhотойд хонишон болоо гээшэш!» гэжэ Верые ажал хүдэлмэриин ехэ харгыда оруулhан Долгор Эрдынеевань магтаа бэлэй. Иигэжэл Вера басаган ажалша коллективэй болото гэшүүн боложо, hара жэлээр дэлижэн ургажа, хүндэтэйшье, бэрхэ габшагайшье малшан болоо hэн.

Соргой хүхюун, оюун бодолтой, эдэбхи үүсхэлээр бадаранги энэ басаганиие нютагайнь комсомолшууд өөрынгөө ударидагшашье болгон hунгаhан байха. Тосхонhоо таhаранги байратай бригадада худэлдэгшье hаа, тэрэ залуушуултаяа сугтаа тэдэнээ эмхидхэн ударидаха, ниитын хэрэгтэ хабаадуулха сагаа олоод лэ байдаг hэн. Нютагайнгаа залуушуулые суглуулжа, уран hайханай кружок эмхидхээ, хүн зондоо hонин концерт харуулжа, тэдэнээ баярлуулаа. Галя Машанова, Кеша Борисов гэхэшэлэн тосхоной хүбүүд, басагад Верын ёhотойл нүхэд, туhалагшадынь болоо. Эдэл гурбан гол түлэб нютагай залуушуулай манлайда ябаа.

Ажалдаашье шадамар бэрхэ, габшагай түрүү, ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсодог Вера Жамсуева түрүү залуушуулай республиканска слёдто хабаадалсаха золтой байгаа. Иимэрхүүгээр лэ Верын намтарта шэнэ мүрнүүд удаа дараалан бэшэгдэнэ. Урзанда ахалагша хонишон алдартай боложо, комсомол-залуушуулай хонишодой бригадые хүтэлбэрилбэ. Амжалташье hайн. 100 эхэ хонин бүриhөө 93 хурьган түлжүүлэгдээ, толгой бүриhөөнь 3 килограмм шахуу нооhон хайшалагдаа.

Нёдондо декабрь соо Верын ажабайдалда үшөө нэгэ мартагдашагүй ушар болобо. Тэрэ Коммунис партиин гэшүүндэ кандидаар абтаба. Аймагай комсомолшуудай түлөөлэгшэд өөрынгөө конференци дээрэ Верые ВЛКСМ-эй областной конференциин делегадаар hунгаа. Мүнөө жэл, май hарада Москва ВЛКСМ-эй XV съездэ мордохонь.

«Энэ ехэ этигэл хайрада хүртэмөөр хэhэн юумэмнишье үгы хаш даа, арайл эртэдэүүлээ бэшэ юумэ аа гү?» гэhэн бодол Верын толгойдо нэгэтэ бэшэ ородог. Өөрөөшье энээн тухай нүхэдтөө үгүүлжэ hуудаг. «Үгы, тиимэ бэшэ, Вера! Ши энэ ехэ хүндэдэ өөрынгөө ажалаар, шударгы сэдьхэлээрээ хүртөөш. Ордента Буряад оронойш комсомолшууд тон зүб шамайгаа ВЛКСМ-эй арбан табадугаар съездэ түлөөлөө» гэжэ сэхэ хэлэхэ үялгатайбди.

Ц-Д. ДЫМБРЫЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Вера Жамсуева.

Н. ЕФИМОВЭЙ фото.

Владимир Божедомов ЛВРЗ-гэй механическа цехэй эрхим хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн юм, коммунис ажалай ударник болоhоор үнийэ. Эдэ үдэрнүүдтэ нүхэр Божедомов даалгабаряа 140 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Зураг дээрэ: В. Божедомов.

В. МУЛЛЕРАЙ фото.

Ажалшадай бэшэгэй мүрөөр

«АМГАЛАНТЫНХИДАЙ ГОМДОЛ»

Иигэжэ гаршаглаhан бэшэг манай газетэдэ үшөө үнгэрhэн жэлэй октябрь hарада толилогдоhон байгаа. Хориин аймагай Анаагай совхозой дүрбэдэхи отделениин хүдэлмэришэдэй Амгаланта гэжэ тосхоной ажаhуугшадые соёл культурын талаар хангалга тон муу гэжэ тэндэ мэдээсээ hэн. Аймагай хүтэлбэрилхы эмхи зургаанууд, Анаагай совхозой партком, рабочком тэрэ шүүмжэлэлые зүб дээрэ тооложо, амгалантынхидай эрилтые hайнаар хангаха тушаа тодорхой хэмжээнүүдые хараалhан, олон зүбшэл хөөрэлдөө хэhэн байна. Аймагай Соведэй гүйсэдкомой февралиин 4-дэ хүдөөгэй библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие hайжаруулха тушаа абаhан тогтоол соо Амгаланта тосхондо Ашангын библиотекэhээ филиал нээхэ гэжэ тусгаар пункт бэшэгдэhэн юм. Амгалантын клубай гэр байрые заhаха хүдэлмэриень hайжаруулха тухай ажалшадай дурадхал hанамжануудые анхаралдаа абабабди, тодорхой туhаламжа үзүүлхэбди гэжэ ажалшадай суглаан дээрэ аймгүйсэдкомой соёлой таhагые даагша нүхэр Шойненов, Анаагай совхозой директор нүхэр Бородин гэгшэдэй найдуулhые амгалантынхид мүн лэ ехэ баяртайгаар угтаа hэн. Иигэжэ одоол Амгалантын зондо анхарал хандуулагдаба бы даа гэжэ hанахааршье байгаа бэлэй.

Тиин мүнөө үнэнтэ байдал дээрээ Амгалантада ямар хубилалта болооб гэжэ шалгахада, хамаг юумэ хуу хуушаараа. Үнөөхил хүдэлдэггүй хэбээрээ клуб хаалтатай. Тэндэ Ашангын хүдөөгэй библиотекэhээ нэгэшье ном абаашагдаагүй. Амгалантынхид таба зургаан hара соо кино тухай огто мартажархиhан аад, хабар дулаан болоhоор нэгэн хоёр дахин фильм хараhан нэрэтэй. Клубта хүн зон сугларжа, мүнөө үеын шухала политическэ, ажаүйлэдбэриин hонирхолтой асуудалнуудаар лекци, хөөрэлдөө шагнаха ушар хэзээ, хэдыдэ болоhон юм гэжэ тодоруулхань бэрхэтэй. Богонёор хэлэхэдэ, Амгаланта тосхондо соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри урданайхи хэбээрээ орхигдошонхой, тэрэниие hайжаруулха гэжэ зохёогдоhон хэмжээ ябуулганууд хооhон хэлсээн болоод, саарhан лэ дээрээ үлэшоо гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Амгаланта тосхоной клуб Анаагай совхозой рабочкомой мэдэлэй, профсоюзай клуб гэжэ тоологдоно. Гэр байшангынь Амгалантынгаа зондо хүрөөд үлэхөөр уужам салуу. Теэд хүнэй hууха өөдтэй hайн hандали гэжэ үгы, арын ханада ябталаатай эбдэрхэй нэгэ хэды скамейкэ харагдана. Уншалгын таhаг гэжэ тоологдодог комнато соо ном, газетэ, журнал гэжэ юушье үгы.

— Сэхынь хэлэхэдэ, намда хэншье ямар туhаламжа үзүүлдэг, дурадхал хэлэдэггүй,— гээд клубые даагша нүхэр Ц. Цыдыпова сэхэ руунь хэлэнэ.— Юумэ хээгүй аад, клубые даагша гэжэ дэмыдэ тоологдожо байнхаарнь, намайе сүлөөлэгты, үгы үгэбэл, хүдэлхөөр зохисотой hайн арга байдал олгогты гэхэдэмни, совхозоймнай хүтэлбэрилэгшэд хүн олдоногүй гэдэг.

Энэ хэлэhэнhээнь уламжалан бодоходо, тус клубай хүдэлмэридэ ёhо тэдысэ хандадаг ушар совхозой хүдэлмэришэдэй комитедhээ унгитай гэжэ тооломоор. Хүдөөгэй клубые даагшадай салин хүлhэнэй гурбанайнь нэгэ хубида хүртэхэгүй түлөөhэ хараалаад, профсоюзайнгаа клубые даагшада ажалаа hайнаар эмхидхэхы шанга эрилтэ табиха hэн гэжэ хэн хэлэхэб? Юрэнхы дээрэнь абажа хэлэбэл, Амгаланта тосхон дээрэ үйлэдбэриин участок үгы, хүдэлмэришэд хомор, байhан зониинь үбгэд, хүгшэд гэжэ тоолоод, аймагай эмхи зургаанууд, совхозой хүтэлбэрилэгшэд тэндэхи зоной эрилтые халуунаар анхарнагүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Гэхэ зуура энэ тосхон 140-өөд хүн зонтой, эхин hургуулитай яhала жиирэй сэлеэн юм. Мал ажал дээрэ хүдэлэгшэд гүүртэ, отарада байрладагшье hаань, бүлэ гэртэхидүүлынь тосхон дээрээ ажаhуудаг, механизаторнуудай болон бусад хүдэлмэришэдэй айлнууд олон. Наhаараа ниитэ ажал хэжэ, хүндэтэй болоhон наhажаал пенсионернүүдшье соёл гэгээрэлэй асуудалаар hонирхохо, эрилтээ хангуулха хэнhээшье дутахагүй эрхэтэй хаям. Тиимэhээ бага ехэшье hаань, тосхон сэлеэн бүхэнэй хүн зон оюун бодолойнгоо хэрэглэмжые бэелүүлхэ зэргэтэй.

Анаагай совхозой партком, профсоюзай эмхи дээрэ дурсагдаhан клубай хүдэлмэриие эрид hайжаруулхын тула ёhо тэдыгээр хандахаяа болижо, эрид шууд хэмжээ абаха бээ гэжэ дурадхагдана. Аймагай киносетиин диренци Амгалантын тосхонойхидой дурадхалые анхаралдаа абажа, тэдэнэрhээ холо бэшэ байдаг Булгаn тосхондо стационар байгуулжа, энээнэй хүсөөр долоон хоногтоо 1—2 дахин фильм Амгаланта руу ябуулдаг болог лэ гэжэ найдагдана. Тиихэдэ аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет Амгаланта тосхоной клубай дэргэдэ библиотекын филиал эмхидхэхэ гэhэн тогтоолоо бодото дээрэ бэелүүлхэ аабза гэжэ hанагдана.

ҮХИБҮҮДЫЕ ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭДЭ—ГОЛ АНХАРАЛ

Молдавиин ССР-эй арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд болон олониитын түлөөлэгшэдэй съезд боложо, үхибүүдые олониитын, гэр бүлын зүгhөө хүмүүжүүлгэдэ зорюулагдаhан асуудал зүбшэн хэлсээ. Тус съездэ мянга гаран делегадууд, айлшад хабаадажа, съезд дээрэ республика дотор үхибүүдые хүмүүжүүлгын талаар хэгдэhэн ехэхэн хүдэлмэриин дүн гаргаа.

Молдавиин журналист Валентин Хействерэй энэ асуудалаар бэшэhэн тэмдэглэл уншагшадта дурадхагдана.

Молдави — hаруул нарата, баян ургасата, hайн hайхан зантай хүнүүдэй ажаhуудаг орон. Үсхэн тунган сэсэглиг саадаа гамтайгаар ургуулдаг мэтэ, молдаванууд үхибүүдээ ехэл оролдожо, анхаралтайгаар хүмүүжүүлдэг юм. Бури үнинhөө хойшо энэ республикада үхибүүдээ хүмүүжүүлгые гэр бүлын хубиин хэрэг гэжэ гү, али гансал hургуулиин хэмжээ ябуулга гэжэ hанахаяа болинхой, Үхибүүдые хүмүүжүүлгэ Молдавида бүгэдэ арадай хэрэг болонхой. Энээндэ гүрэнэй, партийна эмхинүүд үйлэдбэриин газарнууд, колхозууд эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг.

Сасуулаадшье үзэгты. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин зарим дүн гаргаха асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ 500 мянга үлүүтэй эрхэтэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаhан байна. Энэнь үнэхөөрөө ургэн ехэ хөөрэлдөөн болоно. Үхибүүдые хүмүүжүүлгын асуудалаар hайшаалтай зүйлнүүд дэмжэгдээд, зарим онол аргануул шүүмжэлэгдэhэн байна. Районой, городуудай зүблөөн дээрэ хэдэн мянгаад, мянгаад дурадхалнууд ороо. Ургажа ябаа үетэнэй hургуулиин партаhаа эхилээд, институдай аудитори хүрэтэр хүгжэдэг зам бүхы талаhаа шэнжэлэгдээ.

Молдавиин юрэнхы эрдэмэй hургуулинуудта 766 мянган үхибүүд hурадаг. Республика дотор 7 дээдэ hургуули бии юм. Урдын Бессарабида нэгэшье дээдэ hургуули байгаагүй. Молдавиин ССР-тэхи 10 мянган хүнүүдтэ студентнүүдэй хүртэсын тоо Турцинхиhаа долоо дахин олон байна.

Гансахан энээгээр арадай гэгээрэлэй хэрэг дүүрэнэгүй. Ямаршье социалис гүрэндэ эхин, дунда, дээдэ hургуулинуудай, hурагшадай тоо нэмэжэл байдаг ха юм. Энэнь гайхалгүй. Эгээл гайхалтай юумэнь юуб гэхэдэ, үхибүүдые хүмүүжүүлхэ онол арга болон маяг түхэл эндэмнай айхабтар hайн hайхан байна бшуу. Социалис байдалаар тогтоогдоhон, залуу үетэниие хүмүүжүүлдэг түсхай онол аргануул хэрэглэгдэнэ бшуу.

Молдавиин эмхи зургаанууд-та, промышленна үйлэдбэринүүдтэ, мүн хүдөөдэ гэр бүлэ болон hургуулинуудта туhалха 1914 совет байгуулагданхай. Энэ совет юу хэдэг юм? Тирасполиин «ВЛКСМ-эй 40 жэл» гэhэн оёдолой фабрикада ошожо хараа hаа, гэр бүлэ болон hургуулинуудта туhалха соведүүдэй ажалтай танилсахат.

Ямаршье цехтэ оробол, бүд нэхэгшэдэй түсэбөө дүүргэhэн hара бүриин дүнгүүдтэй зэргэлээд, • фабрикын хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай үхибүүдэй hургуулидаа ямараар hуража байhан тухай табелиин үлгөөтэй байхые харахат. Асуугаа hаатнай, алишье профорг, профсоюзай цеховой комитедэй түрүүлэгшэ хүдэлмэришэдэй үхибүүдэй ямараар hурадаг тухай, бэеэ хэр hайнаар абажа ябадаг тухай, ямар юумээр hонирходог тухай хөөрэжэ үгэхэ. Цехүүдтэ «Гэр бүлэ ба hургуули» гэhэн булан эмхидхэгдэнхэй, үхибүүдэй ажабайдал, hуралсал тухай ханын газетэ гаргагдажа байдаг. Эрхим hайнаар hурадаг үхибүүдэй фото-зураг хаа хаанагүй хүндэлэлэй самбар дээрэ харахат.

hуралсалай жэлэй эхилhэн гү, али дүүрэhэн ушарта зорюулагдаhан заншалта үдэшэнүүд эндэ үнгэргэгдэдэг. Заахан үхибүүе олооро нэгэдэхи классда үдэшэдэг, цех бүхэндэ hургуулиин hуралсалай четверть бүхэнэй дүнгөөр суглаанууд үнгэргэгдэдэг, 16 наhа гүйсэhэн хүбүүд, басагадта фабрика дээрэнь жабхалан баярай оршон байдалда паспорт үгтэдэг. Түрэлхид, комсомолой городской комитедэй түлөөлэгшэд, хотын олониитэ уригдадаг. Паспортнуудые ажалай түрүүшүүл, наhажаал коммунистнууд, Тирасполь хотын түрүүшын комсомолшууд барюулдаг. Фабрикын комсомолшууд амаралтын үдэшые hургуулиинхидтай хамта үнгэргэдэг, аян замда ябалсадаг, спортын мүрысөө эмхидхэдэг, городойнгоо, республикынгаа алдар суутай хүнүүдээр уулзадаг. hургуулиин үхибүүд фабрикынгаа коллективэй ажабайдалые hайн мэдэдэг, ехэ болоходоо, эндэ ошожо хүдэлмэрилхөөр эрмэлзэдэг.

Энэ ехэ хүдэлмэриие гэр бүлэдэ, hургуулида туhалха фабрикын, цехэй соведүүд, партийна болон профсоюзай эмхиин хүтэлбэри доро ябуулдаг байна. Тиигээд хэдэн мянган хүдэлмэришэдэй коллективтэ үхибүүдынь 2-дохи жэлөө нэгэ класстаа hуудаггүй, hургуулиин журам эбдэдэггүй юм.

Үшөө нэгэ жэшээ харуулhууб. Страшенскэ районой «Бируница» колхоз ажал хүдэлмэреэрээ урдаhан, баян байдалтай ажахы юм. Урдань Кожушино тосхон үгытэй муу байдалтай байhан. Гэрынь hолоомон хушалтатай. «соёл болбосоролой» түб болодот монополи hумэ хоёр лэ байгаал даа. Мүнөө тэрэ тосхон айхабтар гоё түб болонхой. Колхознигуудай ажаhууха олон байратай хоёр дабхар гэрнүүд, хэдэн hургуули, больница, соёлой байшан, эдеэлэлтын газар, фадиоузел, стадион бариглаанхай. Эдэ бүхы барилганууд колхозой зөөреэр бүтээгдээ. Колхознигууд үхибүүд тухайгаа анхарал оролдолго гаргадаг. Урзанда, мүн нёдондо жэл артелиингээ зөөреэр 840 hууритай хоёр hургуули барял hэн. Тэндэнь мастерской бии. hургуулидаа бүхэли үдэр байдаг группада зорюулагдаhан таhалганууд, спортын зал, hайнаар түхеэрэгдэhэн классууд бии юм. Мүн бусад гурбан hургуулида 2.800 hурагшад ном үзэдэг. Үхибүүдэй олонхинь нэгэ халаанда hурана.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй (1965 он) hүүлээр колхозой олзо доход хараа байса ехэ болоо. Колхознай нилээд ехэ мүнгэ hургуулиин заhабарида, hуралсалай түхеэрэлгэ худалдан абаха хэрэгтэ hомолдог. Артелиин правлени дээдэ hургуулида hурадаг 17 студентдэ, техникумэй 6 hурагшада, интернат hургуулида hурадаг 13 үхибүүдтэ стипенди тогтоогоо.

Энэ колхоздо зуу гаран багшанар хүдэлмэрилдэг. Тэдэнэй олонхидто артель шэнэ гэрнүүдые барижа үгөө, бууса шадарай газартай болгоо, түлеэгээр, огородой эдеэгээр, жэмэсээр багшанарые хангадаг. Эндэшье мүн hурагшадые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри олониитын, артелиин правлениин бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэд — гэр бүлэ болон hургуулида туhалха совет эрхилдэг юм.

Эдэ соведүүд үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туhа хүргэхэ олон түхэл маягуудай нэгэн болоно. Республикын hургуули бүхэндэ түрэлхидэй комитедүүд хүдэлмэрилдэг. Жэшээлхэдэ, Камрадай дунда hургуулиин түрэлхидэй комитедэй гэшүүд 8 классай эрдэм олохын түлөө бүхы үхибүүдэй оролдохо ябадал түйлаhан байна. Грабовска hургуулиин түрэлхидэй комитет багшанарта туhалжа, хамаг үхибүүдэй эрхим hайнаар hуралсаха ябадал хангаа. Шэнэ байдал байгуулжа байhан хүнүүд хамаг үхибүүдэйнгээ эрдэмтэй болохын тулада, ажал хэхэдээ шадамар бэрхэ болохынь тулада хүсэ шадалаа гамнангүй оролдоно. Хүмүүжүүлэгшэдэй ажал хүндэтэй. Эгээл тиимэhээ гансахан нёдондо жэл Молдавиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиум республикын hургуулинуудай габьяата багша гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ 65 багшада олгоо. Мүн арадай гэгээрэлэй олон хүдэлмэришэд, олониитын түлөөлэгшэд хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаа.

Валентин **ХЕЙСТВЕР.**
(АПН).

БУСАЛГА

2. ЭХЭ ОРОН ТЭЭШЭЭ ЯАРАН...

Далай дээрэ шуурганай байгаад, хүсэтэ долгинууд кораблиин хабhа нэшэжэ, хөөhэтэй сэсэрдэhэнүүдээ палуба дээгүүр сасана.

Уйтан вагон соо үни удаан ябажа ерэhэн эмигрантнууд бултадаа уужам палуба дээрэ гарабад. Тэдэнэй урда Балтиин далай нэмжын харагдажа байба.

Владимир Ильич палуба дээгүүр урагша, хойшоо тэшхэлнэ. Тэрэнэй нухэдынь пароходой урда үзүүртэ суглараад, ород дуу дууланад...

Үни удаан хилын саана ябаhан хүнүүд гэр тээшээ, революциие угтахаяа ошобо. Хаалтатай вагон соо дуулажа ябаhан хүнүүд амилхадашье хүнгэн болоhон сэбэр агаартай үргэн далай дээрэ дуу дуулангүй яаха юм.

hалхин бүри шангадажа, долгид бүри үндэрөөр далhатэнэ. Пассажирнууд каютануудтаа ороно. Гансал табан зоригтойшуул палуба дээрэ үлэбэ. Тэдэнэй дунда Ленин байлсана.

Ээлжээтэ долгин палуба дээгүүр мухарин, Владимир Ильичые зада норгожорхибо. Ленин хүхюутэйгээр энеэгээд, пальтогойнгоо уhа hэгсэрнэ.

— Нүхэр Ленин, энэ танда эльгээhэн бэлэг гээшэ,— гээд Давин Сулиашвили шоглойгоор дуугарба. — Революционно Россиhоо ерэhэн түрүүшын долгин таниие амаршалжа байна...

Ленинэй салон соогоо ороходо, нүхэдынь бултадаа полициин үгэhэн анкетэнүүдые дүүргэжэ hуубад.

— Энэмнай иихэдээ ямар удхатай гээшэб?—гэжэ нүхэдынь Владимир Ильичhээ асууба.

— Иихэдээ немецүүд бидэниие таhа мэхэлжээ гээшэ. Тэдэнэр уласхоорондын олониитын hанамжые хараада абажа, өөhэдынгөө газар дээрэ бидэниие барижа байхаhаа айгаа. Тиигээд энэ пароход дээрэ хэд ябанаб гэжэ Швециин полицида дуулгаа бшуу. Мүнөө элэ господинууд бидэниие барижа абахань бэшэ аал даа...

Эмигрантнууд hанаагаа зобошобо. Ленин энэ анкетэ дээрэ ёhото обогоо табиха гү, али үгы гү гэжэ дары түргэн шиидхэхэ хэрэгтэй байба.

— Энэ хуудаhан дээрэхи асуудалнууд нэгэл муу хойшолонтой байгаа ёhотой, — гэжэ Владимир Ильич харюусаба.

Тэрэ үеэр: «Господин Ульянов энэ пароход дээрэ ябана гү, тэрээнтэй хамта хэды эрэшүүл, эхэнэрнүүд, үхибүүд ябалсанаб гээд, господин Ганецкий асууба» гэhэн албанай радиограмма корабль дээрэ ерэhэн байгаа.

Пароходой капитан Ганецкий гээшын Ульяновай нүхэр байhые хаанаhаа мэдэхэб даа. Мүн эмигрантнуудай өөhэдынгөө обогуудые хубилгажа анкетэнүүд дээрэ бэшэhыень баhал мэдээгүй байгаа. Тиимэhээ үгтэhэн документнүүд соо Ульяновайшье нэрэ байгаагүй. Тиигээд Ульянов пароход дээрэ ябанагүй гэhэн телеграмма эльгээхэеэ байhан аад, пассажирнуудhаа hураад үзэхэ гэжэ шиидэбэ. Эмигрантнуудай суглараад байhан салон соо орожо ерэhээр:

— Энэ пароход дээрэ господин Ульянов ябалсана гү?—гэжэ асууба.

Бултадаа бүри ехээр hанаагаа зобошобод. Капитан намайе тушаахаяа ерэбэ гэжэ Владимир Ильич hанаhан байгаа. Ленин нэгэ алхам урагшаа хээд, сэдьхэлээ даран:

— Би Ульянов гээшэб. Яаха гээбта?—гээд харюусаба.

Капитан радиограмма харуулба. Владимир Ильич тэрэниинь уншаад, баяртайгаар миhэлзэбэ.

Владимир Ильичэй шарайн хубилhые ажаглаhан Надежда Константиновна хажуудань ошоод:

— Юун гэжэ бэшээтэй байнаб, Володя?—гэбэ.

Ленин радиограммаяа тэрээндэ барюулба. Удхыень мэдэжэ абаhан эмигрантнууд hанаагаа амарба. Удангүй Ленин харюугай радиограмма капитанда барюулба: «Господин Ульянов господин Ганецкиие амаршалаад, биледүүдые бэлдээд байхыетнай гүйна...»

Мартын 30-най hүни пароходынь Треллеборг гэжэ Швециин портдо ерэбэ.

Арбан таба минута болоод поезд ябаха ёhотой. Биледүүд абтанхай. Таможеннодо орожо юумэеэ харуулха, документнүүдээ шалгуулха хэрэг үлэбэ. Таможенныи чиновнигууд Россида болоhон революцида дуратай зон байшоо. Тэдэнэр ородой эмигрантнуудай түргөөр Эхэ орондоо бусаха ябадалда али бүхы туhа хүргэхөөр бэлэн байба. Тэдэнэр Ленин тухай уншаhан. Швециин газар дээрэ бууба гэжэ мэдэhэн байгаа. Чиновнигууд ородой революциин вождые харуулыт гэhэн гансал гүйлтатай байба. Тэдэнэр Ленинийе хараhанайнгаа hүүлээр документнүүдыень түргөөр шалгаад, абажа ябаhан юумэнүүдыень «ажаглабагүй». Түргөөр поезддо hуужа ябагты, hайн ябагты гэжэ хүсөөд үлөө hэн.

Нэгэшье харуулгүй амяараа вагондо hуубад.

Стокгольм шадарай нэгэ станци дээрэ эмигрантнуудай вагониие журналистнууд добтолжо оробо. Ленинэй Россидаа бусажа ябаhаниие бүхы дэлхэйн хэблэл hонирхожо байгаа бшуу. Энээниие эртэнhээ мэдэhэн эмигрантнууд ямаршье мэдээсэл хэблэлдэ үгэхэгүй гэжэ хэлсэhэн байгаа.

Тэдэнэр мэхэ гаргажа, бүхы асуудалнуудтань амаа ангайлгангүй миин тэмдэгээр Ленин тээшэ заадаг байба. Ородууд швед хэлэ мэдэнэгүй гэжэ ойлгоод, немец, англи, франц хэлэн дээрэ асуунад.

Ородууд нэгэшье абяа гарангүй. Ленин тээшээ заагаад лэ байбад. Нэгэ итальянецай итали хэлээрээ асууханьшье үнөөхил хэбээрээ. Тиихэдэнь суута Ленин олон тоото хэлэгүй хүнүүдээр аяншалжа ябана гэжэ журналистнууд hанаhан байгаа ха.

Эмигрантнууд Эхэ орондоо hаадгүй бусахын тулада ямаршье мэдээсэл хэблэлдэ гаргаха дурагүй ябаа бшуу.

Тиибэшье Швециин нэгэ журналист эгээ золтой хүн байшоо. Отто Гримлунд Мальмёhоо Стокгольм хүрэтэр Ленинтэй нэгэ купе соо ябаhан халаа бүхэли hүниндөө хөөрэлдэhэн байгаа. Ленин журналистын бүхы асуудалнуудта харюу үгөө hэн.

Мартын 31-дэ үглөөнэй 10 часта Швециин ниислэл Стокгольмдо ерэбэд. Эндэхи зүүнэй социал-демократуud, парламентын депутадууд, журналистнууд, фотографууд улаан тугуудые барин ерэжэ, Ленинийе нүхэдтэйнь амаршалба. Эмигрантнууд иимэ угтамжа огто хүлеэгээгүй байгаа. Городой бургомистр — Карл Линдхаген өөрөө вокзал дээрэ ерэбэ. Тэрэ Ленинтэй танил байжа өөртэнь. Владимир Ильичэй байгуулhан большевигүүдэй партида ехэ хүндэтэйгөөр хандалаг хүн байгаа.

Бургомистр городойнгоо «Регина» гэжэ эгээ гоё гостиницада тэдэниие абаашаба.

Лениние hайн таниха байhан Швециин уран зохёолшо-интернационалист Фредерик Стрём гэгшын дээдэ дабхарта гарахадань, Ильич Европын картын дэргэдэ зогсожо байба. Зурагархан саарhа гартаа бариhан Ленин Стокгольмhоо загаhашадай Хапаранда гэhэн тосхон хүрэтэр, тиигээд Финляндиин Торнео городhоо Петроград хүрэтэр хэды шэнээн зайтайб гэжэ хэмжэжэ байба. Тэдэ хоёр гар гараа барилсаба. Стокгольмдо нэгэ бага байгыт гэжэ Стрёмой гүйлтые дуулаhаар, Владимир Ильич эриэ харюусаба:

— Юу хэлээ гээшэбта! Бидэнэр мүнөө үлэшэндөө ябахамнай. Час бүхэмнай үнэтэй ха юм! Бодоод үзэхэдэмнай 48 час болоод, Петроград хүрэхэ хэбэртэйбди...

Тиибэшье Стрём уулзаhан ушараа алдангүй, ородой революциин шэнжэ шанар тухай өөрынгөө hанамжа хэлэжэ үгэхыень Ленинийе гүйба.

— Ородой революци халаа hаял эхилжэ байна гээшэ,— гэжэ Ленин хэлэбэ.— Энэ халаа 1905 оной революциин үргэлжэлэл мүн. Энэ халаа дайн байлдаанhаа болон хүдэлмэришэдэй дураа гуталгаhаа үүсхэгдэhэн буржуазна революци байhан зандаа. Тус революци хүдэлмэришэдэй революци болгогдохо ёhотой. Буржуази халаа дайгаа үргэлжэлүүлхэ hанаатай, харин бидэнэр хилээмэ, эб найрамдал болон эрхэ сүлөө эрхэбди. Кадедүүд, октябристнууд болон помещигүүд хүдэлмэришэнэй революциие болон таряашадай буhалгаа сараха найдалтай байhан тулада, буржуазна революцида hайнаар хандана. Харин бидэнэр хүдэлмэришэдэй, солдадуудай болон таряашадай правительство байгуулха ёhотойбди.

— Революциин хүсэнүүдэй хубааран асатахада хүсэниинь бууража, хосоролтодо хүрэшэхэгүй юм гү,—гэжэ Стрём hураба.

— Үгы даа! Хэрбээ бидэнэй ябуулгаяа хэжэ эхилээгүй hаа, хүтэлбэриинь бэе дээрээ даажа абаагүй hаамнай революци буурэжа эхилхэл. Ородой революциин дохёогоор Германида, Австрида болон Польшодо революцинууд эхилхэ ёhотой. Хэрбээ пролетарска революцинууд болоо hаа, эдэ оронуудта илаха даа. Хэрбээ жэжэ буржуазна революцинууд болоо hаа, капиталистнуудай зэбсэгынь боложо, засаг томо капиталай гарта ороход байха. Бидэнэр Франциин революциhаа, Парижай коммунаhаа hургаал абаха ёhотойбди. Манай партийна нүхэд, баруунай социал-демократууд энээниие ойлгодоггүй. Тэдэнэр түүхын болон сагай талаар hохор зон гээшэ.

— Европодо революцинууд хэр боложо шадаха гээшэб?

— Ородой революци халаа дайнай аюулhаа таниие сүлөөлхэ. Финлянди сүлөөтэ гүрэн болохо ёhотой. Мүн Польшо болон Балтиин далай шадарай гүрэнүүд сүлөөлэгдэхэ. Революционно Росси хаанта засагай дайлан абажа, дарлажа байhан бүхы арадуудые сүлөөлхэ ёhотой. Немецкэ революци халаа Польшые, Эльзас-Лотарингиие болон Шлезвигые, Австриин революци— Богеми болон Венгри мэтын гүрэнүүдые сүлөөлхэ ёhотой. Буржуазна революци иимэ сүлөөрэлгые асархагүй, капиталис эрмэлзэлгүй гансал пролетарска революци эрхэ сүлөө асарха юм.

— Мүнөөнэй империалис дайнай хойшолонгынь ямар гээшэб?

— Империалис дайн халаа граждан дайн болохо ёhотой. Бидэнэр ехэ дайнуудай болон революцинуудай урдаhаа ябажа байнабди. Шэб шэнэ олониитын гурим журам нэгэ удэр гү, али нэгэ жэл соо байгуулагдажа бирахагүй. Революци халаа хүгжэлтын локомотив гээшэ, тэрэ локомотивые бидэнэр жолоодожо ябанабди. Ородой революци халаа бүхы юумэнэй эхин гээшэ.

Ленин Стрём хоёр немец хэлэн дээрэ хөөрэлдэжэ ябаа.

— Демократиин хуби заяан ямар гээшэб, та юун гэжэ hананат?—гэжэ Стрём hураба.

— Социальна революци халаа ёhото эрхэ сүлөө болон демократи бэелүүлхэл даа. Пролетариадай диктатура болбол хүсэнүүдые согсолхо гэhэн удхатайшье hаа, демократиие болюулхагүй юм.

Ородой эмигрантнуудай Германиин газар дээгүүр гаража ерэhэниие зүбшөөнэ гү гэжэ мэдэхын тулада Швециин зүүнэй тала баригшадай хүтэлбэрилэгшэдтэй нүхэдэйнгөө уулзаха хүсэлтэй байhан тухай Владимир Ильич Стрёмдо хэлэбэ.

— Тиимэ уулзалга хэхэ хэрэгтэйшье, хэжэ болохошье байна. Манай нүхэд таниие доро суглараад хүлеэжэ байна,—гэжэ Стрём харюусаа hэн. Швециин социал-демократическа партиин түлөөлэгшэдэй, журналистнуудай суглараад хүлеэжэ байhан зал соо тэдэ хоёр оробо. «Политикен» газетын редакторнуудай нэгэниинь Владимир Ильичтэ шэнэ газетэ барюулба. Ленин газетын түрүүшын хуудаhан дээрэ өөрынгөө портрет хараhаар:

— Хайшан гээд газетэдэ гараба гээшэб? Ганецкида Стокгольм эльгээhэн хуушан фотографи ха юм. Нюусаар ном соо хэжэ эльгээhэн фотографиимни газетын түрүүшын хуудаhанда гаргаха юм гэжэ hанаагүйлби,—гэжэ гайхаба.

— Энэ фотографиетнай хоёрдохёо хэблэжэ байнабди,— гэжэ шведүүд харюусаба.

Владимир Ильичтэй портрет доро: «Суута революционернүүдэй Стокгольм ерэлгэ. Ленин 30 нүхэдтэеэ Стокгольм дээгүүр бусажа ябана» гэhэн гаршагтай статья хэблэгдэhэн байгаа.

Лондонhоо абтаhан телеграфай мэдээсэл Ленин уншана. Ородой революционернүүдые өөрынгөө газар дээгүүр гаргахые зүбшөөhэн немецүүдтэ Англиин правительство галзуугаар сухалдана. Ленинние нүхэдтэйнь хамта Финляндиин хилэ дээрэ барижа абахаар англичанууд заналта хэнэ. Тэндэ өөhэдынь полициин хиналта бии байгаа юм.

Англиин хэhэн заналтые ородой эмигрантнууд болон Швециин социал-демократуудай хамтын зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхэ гэжэ шиидэбэд.

К. Линдхаген В. И. Ленин хоёр энэ суглаанай түрүүлэгшэнэр байба. Ородой эмигрантнууд Эхэ орондоо бусаха ондоо замгүй байhан тулада Германиин газар дээгүүр гаража ерээ гэжэ шведүүд Берндэ абтаhан документые зүбшөөбэд.

Владимир Ильич швед нүхэдүүдтэ баяр хүргэбэ. Бургомистр Линдхаген дүрбэ дахин «Ура!» харжа:

— Замдаа hайн ябахыетнай дууд хүсэнэ!—гэжэ үгэеэ дүүргэбэ.

Шведүүд нэгэ шалтаг оложо, нинние универмагта оруулаад, дөө наймаашадтай хөөрэлдэhэн рээ, хара хилэн захатай пальто, костюм болон бусад нүүдые худалдажа абаба. Мүн тухалтай шухэршье абаба.

Бусад эмигрантнуудташье хубсаhа худалдажа абаад, хагаса эдеэ барихаяа «Регина» гостиница ошобод.

— Поезддо hуухаяа гээгдэшэгүйбди?—гэжэ ородууд хоёр hураба.

— Танай поезд удэшэлэн ябаха,—гэжэ тэдэнэр харюусана. Гэрээ шээ яаража ябаhан эмигрантнууд хин дахин лэ hурана.

Большевигүүд партиингаа Централна Комитедэй Хилын саадахи Бюро Стокгольмдо байгуулба. Бүхы оронуудай социалистнуудтай холбоо байгуулхын тулада, Россида болжо байhан революци тухай харин нүхэдтэ зүб мэдээсэл гүнхаглаха байхыень энэ Бюро байгуулаа. Замдаа аюулгүй ябахын тулада нин бүхы саарhаяа нүхэдтөө орлуулба.

Ябаха сагынь ерэжэ, ородуудые хүргэхээ олон зон суглараба. Бултадаа үйлсын дундуур ябажа байгаа болобо. Олонхидынь баглаа, сэсэгүүдые, тугуудые баринхай.

Шведүүд болон ород нүхэдүүдтэ хүреэлэгдэhэн Ленин хамагай түрүүн дэ ябаба. Ехээр эсэhэншье hаа, нин сэгтой хухюун. Владимир Ильич Карл Линдхагениие дугалжа, тэрээнтэй хөөрэлдэн ябана. Хилын саана үлэхэ байhан Ганецкида ямар шеб даабари үгэнэ.

Швециин фотографууд үйлсын хоёр тэгүүр ябажа, ородуудые фотографировална. Тэд ородой революционернууд тагнуулшадhаа хоргодожо hурашаhан тулада, эжэлүүлхэ нюураа бүглэнэд. Гансал Владимир Ильич бусажа ябаhанаа нюуха хэрэггүй болоо гэжэ тоолоод, бэеэ далдалагүй. Тиихэдэ абтаhан фото-зурагуудынь мүнөөшье хүрэтэр бии.

Владимир Ильич удаахан вагондоо орожо сонхоо нээгээд, перрон дээрэ байгшадта гараараа даллаа.

Зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэhэн шарганаhан хоолойгоор бүлэг «Интернационал» дуулажа эхилбэ. Поездэнь удаахананаар ябажа захалба.

— Уулзатараа баяртай! Баяртай! —гэжэ швед болон ород хэлэн дээрэ хагасалгын үгэнүүд зэдэлнэ.

Павло МАКРУШЕНКО.

(«Бусалга» гэhэн повестьhоо хоёрдохи хэhэг. Эхиниинь 1966 оной апрелиин 21-нэй номерто хэблэгдэнхэй).

ХИЛЫН СААНАhАА

ТЕЛЕФОН ★ ТЕЛЕГРАФ ★ РАДИО

Космонавт А. Леонов Франци соогуур аяншалhаар

ЛОНЛАВИЛЬ, апрелиин 25. (ТАСС-ай тусхай корр.). Франци, Бельги, Люксембургын хилэ шадар байдаг Лонлавиль гэжэ промышленна городойхид заводой хоолойнуудай хуугайлаагаар сүмэнүүдэй хонхонуудые заншалта ёhоор наяргажа, совет космонавт Алексей Леоновые угтаа.

Франко-совет хани барисаанай ехэ митинг городой талмай дээрэ болоо.

— Эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй болон социальна дэбжэлтын үзэл сурталда үнэн сэхэ байдаг Мерт ба Мозель департаментын горнягууд болон металлистнууд агууехэ совет арадтай хани барисаанай мэдэрэлые нангинаар сэежэдээ хадуужа ябадаг,—гээд Франциин Коммунис партиин нютагай федерациин секретарь. Национальна суглаанай депутат Луи Дюпон митинг дээрэ хэлээ.

Тэрэшэлэн городой мэр Б. Политански, Франциин коммунис залуушуулай хүдэлөөнэй нютагай федерациин секретарь Ги Полени гэгшэд совет айлшаниие амаршалаа.

Зүүнэй үзэл баримталдаг хүсэнүүдээр илалта туйлаха эрхэ нүхэсэл

ПАРИЖ, апрелиин 25. (ТАСС). Хэрбээ зүүнэй үзэл баримталдаг партинууд юрэнхы программа тухай, hунгуулиин юрэнхы тактика тухай үгээ ойлголсожо байгаа hаа, хамтын ехэ илалта туйлаха гээд Буш-дю-Рон департаментын партконференци дээрэ Франциин Коммунис партиин генеральна секретарь В. Роше мэдүүлээ. Гэбэшье зүүнэй үзэл баримталдаг хүсэнүүдэй юрэнхы илалта туйлахадань Коммунис партиин бүри олон дуу. Национальна суглаанда бүри олон hуури абахань шухала болоно гээд тэрэ хэлээ.

Хүдэлмэришэнэй болон демократическа хүсэнүүдэй холбоо байгуулха аргаар шанга засагые шэнэ демократяар hэлгэхэ гээшэ Коммунис партиин гол зорилго болоно гээд В. Роше hануулаа. Зүүнэй үзэл баримталдаг партинуудай холбоо байгуулгадань hаад ушаруулха зорилгоор мүнөө үедэ мэхэ гохо улам ехээр гаргагдана гээд тэрэ хэлээ.

Юрэнхы правительственнэ программада үндэhэлэн, бүхы республиканецүүд болон демократуудай илгадгүйгөөр нягтаар жагсаха гээшэ илалта туйлаха гансахан лэ эрхэ нүхэсэл болоно гээд ФКП-гэй генеральна секретарь хэлээ. Правительствын болон баруунай үзэл баримталдаг партинуудай политикые элишэлхыень, компартиин хараа бодолые, тэрэнэй дурадхалнуудые үргэнөөр тайлбарилхыень В. Роше коммунистнуудые уряалаа.

Санто-Доминго буhалгаална

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 25. (ТАСС). Нютагай хархис этэгээдүүдтэй, хариин интервентнүүдтэй тэмсэлэй эхилhээр нэгэ жэлэй ойе ехэ демонстраци хэжэ доминикан арад тэмдэглээ.

Америкын информационно агентствануудай мэдээсэлэнэй ёhоор, 10 мянга гаран хүн үсэгэлдэр Санто-Домингын үйлсэнүүдтэ гаража, «Америкэ хоорондын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй» нэрээр халхабша хээд, эзэрхэжэ байhан Америкын эзэмдэлгын сэрэгүүдые оронhоо дары гаргаха эрилтэ хээ.

«Янканууд гэртээ тонилогты!», «Интервентнүүд тонилон ошог!» гэhэн хашхаралдаануудай ниислэлэй үйлсэнүүдтэ дуулдахадань, үйлсөөр ябагшад альга ташадаг байгаа. Демонстрациин hүүлээр митингын боложо байхада американ туг галдагдаhан байна.

Буутайнууд, нюдэнhөө нёлбоhо гоожуулдаг газтай гранатануудые бариhан полициинхид демонстрантнуудай хойноhоо хёрхоор ажаглан харадаг байгаа. Гэбэшье тэдэниие дайлан орохо шалтаг оложо шадаагүй. США-гай посольствын дэргэдэ шанга харуул табигданхай байгаа.

Зүүнэй үзэл баримталдаг хэдэн партинууд, тэрэ тоодо Коммунис парти демонстраци болон митингые эмхидхэhэн байгаа гээд Санто-Домингаhаа абтаhан мэдээсэл соо тэмдэглэгдэнэ.

Нородом Сианугай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 25. (ТАСС). Хойто Вьетнамтай, Урда Вьетнамай Национальна сүлөөрэлгын фронттой хэлсээ баталха хүсэлэнтэйб гээд Камбоджо гүрэниие толгойлогшо принц Нородом Сианук мэдүүлээ. «Хододоо зэргэлжэ hуудаг, аха дүүгэй харилсаа байгуулдаг, бэе бэеынгээ газар уhанай бүрин бүтэн байлгые хүндэлэлсэдэг хоёр ороной энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха тодорхой үндэhэ hуури» байгуулагдаха гээд принц онсолон тэмдэглээ.

Камбоджын, Вьетнамай Демократическа Республикын, Урда Вьетнамай Национальна сүлөөрэлгын фронтын түлөөлэгшэдhээ Индохитадай арадуудай саг үргэлжын секретариат Камбоджын ниислэлдэ байгуулагдаха гээд Нородом Сианук мэдүүлээ гэжэ АП агентствын корреспондент Пном-Пеньhээ мэдээсэнэ.

Американ эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн, вьетнам арадай хэжэ байhан тэмсэл тухай тогтоходоо Сианук иигэжэ хэлээ: «Өөhэдынгөө эрхэ сүлөөгэй түлөө арадуудай тэмсэлэй түүхэдэ вьетнамайхид толотомо хуудаhа бэшэхэ гэжэ этигэнэб».

Журналистнуудай уулзалга

ЛОНДОН, апрелиин 25. (ТАСС). Журналистнуудай уласхоорондын заншалта конференци эндэ гурбан үдэрэй турша соо болоод, үсэгэлдэр дүүрэбэ.

48 ороной, тэрэ тоодо Советскэ Союзай, Польшын, Холбоото Штадуудай болон Англиин журналистнууд энэ уулзалгада хабаадалсаа. Советскэ делегациие «За рубежом» гэжэ журналай главна редактор Д. Ф. Краминов толгойлhон байна. Зэргэ оршон байха асуудалнууд, бүмбэрсэг дэлхэй дээрэхи «шахардуу шанга байдалтай» газар нютагууд тухай, буу зэбсэг хуряаха, ядерна зэбсэг дэлгэрүүлхэгүй, Европодохи аюулгүй байдал тухай асуудалнууд конференци дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Зүбшэжэ абтаhан коммюнике соонь иигэжэ заагдана. Вьетнамдахи тулалдаанда, уласхоорондын байдалда энэ тулалдаанай муугаар нүлөөлэлгэдэ хөөрэлдөөнэй нилээд ехэ хубинь зорюулагдаа. Элдэб оронуудай түлөөлэгшэнэрэй hанамжанууд тухайгаа мэдэлсэхэ, өөhэдынгөө хараа бодолые эли тодоор элирхэйлэн мэдүүлхэ арга олгожо, энэ конференци hайн үүргэ дүүргээ гэжэ уулзалгада хабаадагшад тоолоhон байна.

ДРВ. Бомбодолгодо дайрагдадаг городой hургуулинуудай hурагшад бүтүү ой тайгануудта зөөлгэн гаргагданхай. Хүнэй хүрэжэ ошохонь бэрхэтэй бүтүү ой тайганууд соо «лесной» hургуулинууд баригданхай. Зураг дээрэ: ой соо хэшээл боложо байна.

ЧТК-гай—АПН-эй фото.

Сайгондо Баруун Германи туhална

БОНН, апрелиин 25. (ТАСС). Эмдом тээhэн Баруун Германиин самолёт Боннhоо Сайгон орохоёо мүнөөдэр ниидэн гараа. hаяхан ФРГ-гэй правительственна делегаци Урда Вьетнамда ерэhэн байха юм. Тэрэнэй составта гадаадын хэрэгүүдэй министерствын, дотоодын хэрэгүүдэй министерствын, ажахын министерствын түлөөлэгшэд ороно. Сайгоной засаг түрэдэ Баруун Германиин зүгhөө бүри ехэ туhаламжа үзүүлгэтэй холбоотой тодорхой асуудалнуудые Америкын сэрэгэй засагаархидай, Урда Вьетнамай правительствын түлөөлэгшэдтэй делегациин гэшүүд зүбшэн хэлсэхэ байна.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаhанда: СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэнүүдэй боложо байhан тухай материал. ТАСС-ай мэдээсэл. Совет-сириин хамтын коммюнике. «Хонишодой халуун хаhа үргэлжэлhөөр» гэhэн корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Мүй толой баялигые эдлэхэ гээшэ мүнөөдэрэй шухала зорилго» гэhэн А. Чернояровагай статья. КПСС-эй Октябрьска районой партийна эдэбхитэдэй суглаанhаа. «Хуулиин хүсөөр» гэhэн корреспонденци. «Газетэдэмнай харюусана» гэhэн гаршаг доро материалнууд.

Гурбадахи хуудаhанда: хилын саанаhаа мэдээсэл.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: нютаг нютагай hонин.

...ИИГЭЖЭЛ БАРИЛДАДАГ hАА

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряад драмын театр. Эндэ дүрэ буляалдалгаар мүрысөөн хоёр үдэрэй туршада боложо дүүрэбэ. Мүрысөөндэ хамтадаа спортын табан бүлгэмүүдэй дүшэ гаран спортсмен хабаадалсаа.

Түрүүшын үдэр. Эгээн түрүүлэн хүнгэн аад, бүри хүнгэн бэетэйшүүл барилдахаар гаража ерэнэ. Эдэнэрнай бултадаа өөhэд өөhэдынгөө бүлгэмүүдэй бүхэшүүлэй дунда чемпионууд болоhон намгартай. «Локомотив» бүлгэмэй Николаев «Труд» бүлгэмэй Айдаевтай барилдажа эхилнэ. Дуршалтай Николаев нүхэрөө хэдэн удаа мухарюулжа байгаад барилдахадаа, табан минута 55 секунда соо тэрэнээ шүүжэрхибэ. Түрүүшынхеэ «Урожай» бүлгэмэй чемпион болоhон залуу спортсмен Галсанов Милгадаевтай («Буревестник») арбан минутын туршада барилдахадаа тэнсэжэ, хоюуландаа 2—2 ялын очконуудтай болоно. Энэ шэгнүүртэн соо барилдаhан табан бүхэшүүл хоорондоо нэгэ нэгэнэйнгээ ялын долоон очкотой болотор барилдахадаа, Таряшиновынь («Ажалай резервын») нэгэшье бүхэдэ диилдэнгүй, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэнэ. Хоёрдохи hуурида Николаев, гурбадахида—Милгадаев гараа.

57 килограммай шэгнүүртэн сооhоо Харпухаев («Урожай»), Чулдук («Буревестник»), Баглаев («Ажалай резервын») гэгшэд эрхимлэжэ, түрүүшын гурбан hуури эзэлнэ. Хүнгэншэг бэетэйшүүлэй дундаhаа спортын мастер Виктор Баймеевтэ хүрэжэ барилдаха бүхэ байбагүй. Гансал Александр Базаров («Урожай») Баймеевтэй барилдахадаа, очкогоороо диилдэжэ, хоёрдохи hуури эзэлнэ. «Ажалай резервын» түлөөлэгшэ Хабаев гурбадахи hуурида гараhан байна.

Хүнгэн бэетэйшүүлэй дунда болоhон барилдаанда Хамагаев багар hайн ябагараа, Петровто очкогоороо шүүгдэшэнэ. Харин Петровынь («Ажалай резервын») Вахрушкинтай («Буревестник») барилдахадаа шүүгдэшоо. Тиигэжэ Константин Вахрушкин нэгэшье хүндэ шүүгдэнгүй гаража, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэнэ. Нүгөөдэ хоёр—Петров, Хамагаев гэгшэд удаадахи hуури эзэлнэ.

Дундуурша шэгнүүртэдэй дунда эгээл hонирхолтой, hайханшье барилдаан болоо. Эндэ спортын мастер Степан Зандаев Николай Очиров хоёрой хоорондо яhала гоё барилдаан болоhон. Багшанарай институдай студент Николай Очиров мүрысөөнэй түрүүшын үдэр хоёр бүхэнүүд — Татаровский («Локомотив»), Осокин («Труд») гэшүүдтэй барилдахадаа, эдэнэрээ торгоонгүй шүүжэрхиhэн. Николай Очировай барилдаанай hайн дуршалтай боложо ябаhыень тэмдэглэмээр. Барилдаhан эдэ хоёроо барижа ерэhэн бэеэрээ үргэн hагад ташаад, мухарюулжа унагаан састугаа дала мүрэ дээрэнь дараhаар лэ дараад шүүжэрхинэ. Мүн спортын мастер Зандаев хоёр хүниие шүүгээшье hаа, Осокинтой барилдахадаа очкогоороо диилдэжэ, 0,5 гэhэн ялын очкотой боложо, хоёрдохи үдэрэй мүрысөөндэ хабаадалсаха болоhон. Теэдшье Очировынь Зандаевтаа тиимэшье бэлээр мүхөөгөө абхуулхаар бэшэ хэбэртэй. Эдэ хоёрой барилдахаар гаража ерэхэдэнь, тэндэ суглараагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтана. Гонг. Зандаевынь абаhаар мэхэ хэхэдээ—үргэжэ ерээд, даража унахадаа, хоёрхон секундын туршада тэрэнээ барижа үрдихэлөө, хоёр очкотой болошоно. Шанга hабар дороhоо мултаржа үрдиhэн Очиров нэгэ очко бэшүүлнэ. Үшөө нэгэ онhо хэhэн Зандаев дахин хоёр очкотой болоошье hаа, коверой хажуу тээ гараа́б гэжэ hанаа хаш. тэрэ hамбаандань нүхэрынь дороhоонь хүдэлэн гэхэдээ, өөрыень доро дарашоод байба.

Тиигэжэ эдэнэрэй уулзалгын тоо аб алихан—4—4 болошобо. Зүгөөр арбаад минутын туршада барилдаhан эдэнэр яашье hаань бэе бэеэ диилэжэ ядана. Нааданайнь тоо тэнсэлгээр дүүрэжэ, хэн хэнэйньшье эрхимлэхэнь мэдэгдэхэеэ болиошобо. Удаадахи ээлжээндэ Манзыревтай барилдахаар Очировнай дахинаа гараад ерэбэ. Гоё hайхан бэетэй Николай Очиров залуу Манзырев хоёрой хоорондо эгээл болони, эгээл hонирхолтой барилдаан болоо. Очиров Манзыревтаа агшан зуура добтолходоо үргэжэ ерээд, ковер дээрэ хоёр мүрөөрнь даража буушаба. Энэнь нааданай эхилhээр 15-аад секундын үнгэрөөд байхада тохёолдоо. Бухэшүүл бүхэн иигэжэ барилдадаг hаа... Тиигэжэ шадамар бэхээр барилдаhан Очиров энэ шэгнүүртэн соогоо чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Спортын мастер Зандаев, Мазырев гэгшэд удаадахи hуурида гараа.

Дунда зэргын шэгнүүртэн сооhоо Пебаба («Труд») Дансаранов («Буревестник»), Вестеровский («Ажалай резерв») гэгшэд түрүүшын гурбан hуури эзэлбэ. Хүндэшэг, хүндэ бэетэйшүүлэй дунда тиимэшье hонин наадан болоогүй. Эндэ Бодунов («Ажалай резерв»), Цынгуев («Буревестник»), Гомбоев («Труд»), Мальцев («Труд»), Тоут («Урожай»), Сандаков («Буревестник») гэгшэд бусадай дундаhаа эрхимлээ.

Команда бүхэнэй дүн гаргахада «Буревестник» бүлгэмэйхид эрхимлэжэ, республикын дамжуулгын кубок, грамотада хүртэнэ. «Ажалай резервын», «Урожай», «Труд» бүлгэмүүдэй командануу удаадахи hуури эзэлбэ. Мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлhэн бүхэшүүл республикын сугларуулагдамал командада оруулагдажа, Россиин Федерациин түрүү hуури эзэлхэ мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэ олобо.

Дүрэ буляалдалгаар үнгэргэгдэhэн энэ мүрысөөндэ СССР-эй спортын мастернууд болоhон Владимир Халтанов, Николай Лаврентьев, Аполлон Михеев, мастерта кандидадай нормо дүүргэhэн Михаил Максимов гэгшэдэй хабаадалсаагүйнь халагламаар.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ТҮРҮҮШЫН ОЧКО

Манай республикын «Сэлэнгэ» командын футболистнууд СССР-эй кубок абахын түлөө мүрысөө үнгэргэхөөр Владивосток город ошоhон байгаа. Уржадэр «Сэлэнгэ» командынхид «Б» класста энэ жэлдэ түрүүшынхеэ наадажа эхилhэн «Океан» бүлгэмэй футболистнуудтай уулзаба. Нааданай түрүүшын хахад 0:0 тоотойгоор дүүрэhэн байна. Хоёрдохи хахадта Улаан-Үдын футболистнууд добтолгоёо эмхи гуримтайгаар үнгэргэжэ, энэ уулзалгаяа 1:0 тоотойгоор шүүбэ. Тиигэжэ удаадахи уулзалгада хабаадалсаха эрхэ олобо.

Майн хоёрто «Сэлэнгэ» командынхид РСФСР-эй зургаадахи зонодо эхилхэ энэ жэлэй түрүүшынгээ наада Комсомольск-на-Амуре городой «Авангард» командатай үнгэргэхэеэ тиишэ ошобо.

Манай корр.

Редактор Ц. О. ОЧИРОВ

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-69, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40—49, идеологический—24—74, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н-01592. Зак. № 372.